

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 23 maart 2005

INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Ingekomen stukken	4
Vaststelling van de agenda	5
Vaststelling verslagen	5
Mondelinge vragen	5
Onderzoek geloofsbrief	6
Installatie van de heer J. Oving	10
Benoeming lid statencommissie	10
Statenstuk 2005-179: Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008, de kunst van het combineren	11
- Motie A (aangenomen)	12
- Motie B (aangenomen)	13
- Motie C (aangenomen)	20
- Motie D (aangenomen)	20
- Motie E (aangenomen)	22
- Motie F (verworpen)	23
- Motie G (verworpen)	31
- Motie H (verworpen)	31
- Motie I (verworpen)	31
- Motie J (verworpen)	32
Statenstuk 2005-181: Wijziging samenstelling algemeen bestuur Samenwerkingsverband Noord-Nederland	46
Statenstuk 2005-182: Wijziging samenstelling Algemene Vergadering IPO	46
Onderzoek werkbelasting statenleden	46
Sluiting	48

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 3 maart 2005 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

H.P.K.M. Looman (PvdA, voorzitter)

de overige leden (47 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
L. Bomhof (VVD)
N.B. Bossina (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
A. Haar (D66)
Ch.C. de Haas (OPD)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
E. Hemsteede (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
B. Janssen (CDA)
C.D. de Jong (Fractie-de Jong)
S. de Jong (CDA)
K. Jonker (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
J. Oving (CDA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
M.P. Turksma (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)

mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van Drenthe

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Edelenbosch (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)
J.H. Schaap (gedeputeerde)
S.B. Swierstra (gedeputeerde)
J.D. Nauta (directeur-secretaris)

Met kennisgeving afwezig:

A.L. ter Beek (Commissaris van de Koningin)
G.A.W. Fonk (VVD)
J. Haikens (VVD)
R.E. Pot (PvdA)

A. Opening

De VOORZITTER: Als gekozen vice-voorzitter van deze staten open ik de vergadering van provinciale staten (PS) (09.31 uur).

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ontvangen van de Commissaris van de Koningin, wiens schoonmoeder gisteren is overleden, en van de heren Fonk, Pot en Haikens.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de ingekomen stukken A.1 tot en met A.8 en B.1 tot en met B.5 conform de voorgestelde behandeling af te doen.

De heer SLAGTER: Mijnheer de voorzitter. Om niet de indruk te wekken dat wij niet tevreden zijn met de inhoud van de brief genoemd onder A.2, zal ik niet om plaatsing van die brief op de agenda verzoeken. Ik vraag alleen om de mogelijkheid die brief te betrekken bij de behandeling van de Nota reserves en voorzieningen 2005.

De VOORZITTER: Die mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek op plaatsing van ingekomen stuk A.4 op de agenda van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit.

De VOORZITTER: Waarvan akte!

Vervolgens wordt overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

D. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER: Ik deel mee dat van de zijde van de staten geen voorstellen zijn gedaan voor aanvulling van de agenda en ik constateer daarom dat de agenda conform het ontwerp is vastgesteld.

E. Vaststelling verslagen van de vergaderingen van 15 december 2004, 26 januari 2005 en 9 februari 2005

De verslagen worden conform het ontwerp vastgesteld.

F. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat vragen zijn aangemeld door de heer De Haas van de fractie van de OPD, inzake de beëindiging van het contract tussen de provincie Drenthe en de Drentse boermarken.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik geloof dat ik iets achterloop bij het lezen van de mail, want op het laatste moment las ik vanochtend een persbericht van de provincie Drenthe, waarin informatie werd gegeven over een overeenkomst met de boermarken. Ik neem aan dat die overeenkomst gisteren na de collegevergadering tot stand is gekomen en ik had het wel op prijs gesteld die informatie wat eerder te ontvangen, want die informatie had mij ertoe kunnen brengen er nog eens over na te denken of ik hierover vandaag wel vragen zou stellen.

Voorzitter. Nu ik hier toch sta, wil ik zeggen dat ik benieuwd ben of de evaluatie naar wederzijdse tevredenheid was en wat voor het college de reden is geweest om in eerste instantie de boermarken te laten weten dat de overeenkomst niet meer door zou gaan. Wat is er gebeurd dat de overeenkomst nu wel doorgaat? Dat er op veel plaatsen sprake is van kapitaalvernietiging, spreekt voor zichzelf. Kan de gedeputeerde iets meer zeggen over de reden van dit goede besluit van gedeputeerde staten (GS)?

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met erop te wijzen dat het niet mogelijk was om na de collegevergadering van gisteren sneller dan nu is gebeurd deze informatie te verstrekken.

Misschien is het goed toch nog even terug te gaan in de historie.

In 1994 zijn er met provinciale steun enkele vulplaatsen aangelegd, waarbij in een overeenkomst met de boermarken en de landbouwverenigingen is afgesproken dat de provincie gedurende tien jaar de verantwoordelijkheid op zich nam voor mogelijke grondvervuilingen die zich ter plekke van die vulplaatsen zouden voordoen. Er was dus sprake van een overeenkomst met een looptijd van tien jaar.

Toen die overeenkomst verleden jaar dreigde af te lopen, heeft de provincie laten weten eigenlijk een andere verdeling van de verantwoordelijkheid te willen. De provincie is tien jaar verantwoordelijk geweest, maar omdat de boermarken en de landbouwverenigingen eigenaren en gebruikers van die vulplaatsen zijn, lijkt het de provincie reëel dat zij iets meer verantwoordelijkheid op zich nemen. Omdat het verleden jaar wat te kort dag was om aan de bestaande overeenkomst een andere invulling te geven, is die overeenkomst met een jaar verlengd en is afgesproken - ik weet niet precies van wie het idee kwam: van de provincie of van de boermarken - te bekijken of een verzekering zou kunnen afgesloten op mogelijk milieuschade.

Er zijn door de Vereniging van Drentse boermarken gesprekken gevoerd met een verzekeringsmaatschappij en uit die gesprekken bleek dat zo'n verzekering wel kan, maar dat zo'n verzekering per vulplaats € 75,- kost, dat er per mogelijk incident een eigen risico is van € 2.500,- en dat er jaarlijks een bodemonderzoek moet worden gedaan.

De boermarken hebben aangegeven daar niet voor te voelen en ook niet in staat zijn aan die voorwaarden te voldoen en toen hebben wij een compromis geformuleerd dat erop neerkomt dat de provincie tweejaarlijks een bodemonderzoek blijft doen en dus de eindverantwoordelijkheid houdt. De afgelopen

tien jaar is er nooit enige vervuiling aangetroffen en daarom lijkt een tweejaarlijks onderzoek ons reëel. Maar om toch iets van de verantwoordelijkheid van de boermarken duidelijk te maken, vragen wij van hen een bedrag van € 75,-- per vulplaats als bijdrage in de onderzoekskosten. En wanneer een vervuiling wordt geconstateerd, zullen wij natuurlijk in eerste instantie proberen de vervuiler te achterhalen, want ook hier geldt, net zoals op andere beleidsterreinen dat "de vervuiler betaalt". Bovendien sluiten wij een overeenkomst met de Drentse boermarken voor een jaar, met stilzwijgende verlenging van telkens een jaar, dus tot een van beide partijen het nodig vindt aan de overeenkomst een andere invulling te geven.

Het antwoord op de vraag of de tussentijdse evaluatie tot wederzijdse tevredenheid was, is "ja". Maar die tevredenheid had geen betrekking op de overeenkomst maar meer op het effect en het gebruik van die vulplaatsen in relatie tot het beheer en het onderhoud en het effect hiervan op het oppervlaktewater. Ik meen in dit beperkte historisch overzicht duidelijk te hebben gemaakt wat de reden was om na elf jaar goede samenwerking de bestaande overeenkomst te beëindigen.

De heer DE HAAS: Voorzitter. Ik heb geen aanvullende vragen. Ik dank de gedeputeerde voor deze uitleg en ik ben blij en verheugd dat deze zaak tot een goed einde is gekomen. Mijn enige opmerking zou nog kunnen zijn dat het beter ware geweest als het allemaal wat eerder was geregeld, want dan hadden niet allerlei acties ondernomen hoeven worden. Maar het resultaat telt!

Mevrouw KLIP: Ik wil toch nog wel even op deze opmerking reageren. Toen alle tumult in de krant ontstond, waren wij al met de boermarken in overleg om tot een voor beide partijen bevredigende oplossing te komen. Ik denk daarom niet dat wij te laat waren, maar dat de pers te vroeg was.

De VOORZITTER: Met dit compliment aan de pers sluit ik dit agendapunt af.

G. Onderzoek geloofsbrief van de heer J. Oving te Oosterhesselen

De VOORZITTER: De heer Oving heeft meegedeeld de benoeming tot lid van provinciale staten aan te nemen. In de commissie van onderzoek van de geloofsbrief benoem ik de heren Harleman, Zweens en Bossina en ik verzoek de heer Harleman namens de commissie als rapporteur op te treden. Ik schors de vergadering gedurende het onderzoek.

(Schorsing van 09.40 tot 09.44 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Harleman.

De heer HARLEMAN: Mijnheer de voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrief en de daarbij overgelegde stukken van het benoemde lid de heer J. Oving onderzocht en in orde bevonden. Wij adviseren de staten genoemd lid toe te laten als lid van provinciale staten van Drenthe.

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor overeenkomstig dit advies te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

De VOORZITTER: Namens de staten zeg ik de leden van de commissie dank voor de door hen verrichte noeste werkzaamheden.

Alvorens over te gaan tot de installatie van de heer Oving, lijkt het mij gepast eerst afscheid te nemen van het vertrekkende statenlid, mevrouw De Vries-Leggedoor en daarvoor ga ik maar even achter het kathedraal staan.

Geachte staten, beste belangstellenden en - en nu citeer ik uit de conceptspeech die was voorbereid voor de Commissaris van de Koningin, maar ik neem die woorden ook graag voor mijn rekening - lieve Greetje.

Het komt er nu echt van, jouw afscheid uit de provinciale politiek. Je bent toegetreden tot de stam van waterschapsbestuurders en dat vind je onverenigbaar met het eerbare ambt van provinciaal volksvertegenwoordiger. Je hebt, zoals dat heet, je zetel ter beschikking gesteld en dat betekent afscheid nemen. Vanuit het provinciehuis kennen we Greetje de Vries al een lange tijd, en dat lijkt zeker zo als het een politica betreft die een stempel heeft gedrukt; en dat heeft Greetje gedaan.

In 1982 stapte je als jonge vrouw het bestuur van het CDA afdeling Borger binnen en ik denk met de ambitie om iets te betekenen voor de maatschappij en in het bijzonder voor jouw omgeving. Je geboortegrond was niet ver daarvandaan, dat was Ter Apelkanaal. Ik denk te weten dat de Veenkoloniën, jouw geboortestreek, jouw roots, voor jou heel belangrijk zijn. En dat is vast ook een van de redenen voor jou geweest om politiek actief te worden. En dat, dames en heren, maar ook de mens, is een terugkerend thema is alles wat Greetje doet en deed.

We zien in ieder geval een jonge moeder, die warm loopt voor een politieke carrière, want al gauw lonkt eerst de schaduwfractie, vervolgens de CDA-kamerkring en al in 1987 het gemeenteraadslidmaatschap en tenslotte het fractievoorzitterschap. Ik zei "lonkt", maar bij Greetje was het meer een kwestie van wederzijdse aantrekking. De klus is aantrekkelijk en de persoon past bij de klus.

Greetje is volstrekt geen vrouw van een geplande carrière. Het is eerder een kwestie van puzzelstukjes die in elkaar passen; het komt op haar pad en ze ontloopt haar verantwoordelijkheid niet.

CDA-bestuursfuncties schuwde zij niet en zij heeft een gewaardeerd en groot netwerk opgebouwd, vooral in eigen kring. En volgens mijn informatie heb je daar geoefend in wat later op het provinciehuis opviel: je pokerface. Een van je ambtenaren schreef het zo op: jouw pokerface is jouw gave om ook bij ingewikkelde zaken te kijken of je er alles van snapt. De Commissaris van de Koningin zou daar nu aan toegevoegd hebben, zo blijkt uit zijn conceptspeech: "En ik dacht ook dat het zo was."

In 1991 werd Greetje lid van provinciale staten. Als statenlid heeft zij acht jaar het monistisch stelsel meegemaakt en vervolgens als gedeputeerde nog eens vier jaar. Uit die tijd komt het volgende citaat van mijn echtgenote, die toen deel uitmaakte van de staten. "De kracht van Greetje is dat ze altijd kalm blijft en als de staten trachten haar het vuur na aan de schenen te leggen, blijft ze, desnoods tot drie keer toe, in alle rust haar standpunt uiteenzetten."

In 2003 waren er weer verkiezingen, werd het duale stelsel ingevoerd en werd Greetje persoonlijk geconfronteerd met de hardheid en onzekerheid van het politieke beroep. Opmerkelijk en bewonderenswaardig is dat Greetje in de staten bleef en zo twee jaar heeft mee kunnen bouwen aan de nieuwe positie van onze staten als kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend orgaan.

Greetje, van ons allen hier heb jij de meeste ervaring in de verschillende rollen van het provinciaal bestuur. Je hebt beide kanten van het provinciaal bestuur meegemaakt en je hebt beide stelsels, dus zowel het monisme als het dualisme aan den lijve ondervonden. In die zin verliezen wij nu een dijk van een ervaring. En die ervaring is wat de staten naast jouw pokerface eigenlijk best nog wel zouden kunnen gebruiken om hun eigen rol vorm te geven.

Als gedeputeerde had Greetje een zware portefeuille, zeker voor een nieuwkomer. Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, stedelijke vernieuwing, de Regiovisie Groningen-Assen en zorg waren aan haar toevertrouwd. En ook hier gold, net als voorheen, dat klus en persoon bij elkaar pasten.

Vanuit haar veenkoloniale verleden ligt de inrichting van Drenthe haar na aan het hart. Ontwikkelingen mogen, maar wel binnen de gestelde grenzen. En daarbij staat bij Greetje altijd de mens centraal: iedereen heeft recht op een eigen plek in de maatschappij.

Voor zover ik dat zelf al niet geconstateerd had, is mij verteld dat Greetje een degelijk bestuurder was: hardwerkend, rechtlijnig, eerlijk, trouw en standvastig. En als ze eenmaal een standpunt heeft ingenomen, moet je wel van heel goede huize komen om haar tot andere gedachten te brengen.

Ik zou niet weten wat Greetje zelf als haar grootste prestatie zou noemen. Ik kies er in ieder geval twee: POP II en de ontwikkeling van het jeugdzorgbeleid. Ze stimuleerde GS, ze stimuleerde PS, maar ook de regio en, in het geval van de jeugdzorg, ook de jeugd, om zelf actief mee te ontwikkelen. Dat was haar invulling van het bestuurderschap. Aan de ene kant verantwoorde langetermijnoplossingen die het goede behouden en het juiste verbeteren en aan de andere kant het samen opbouwen en verantwoordelijk zijn. In zijn burgerjaarverslag noemt de Commissaris van de Koningin dat "interactieve beleidsontwikke-

ling" en ik noem het maar gewoon voor de mensen en met de mensen samenwerken. Daar was Greetje goed in. Haar toespraken begonnen dan ook altijd met de woorden "beste mensen".

Bij het afscheid van de medewerkers in dit huis kreeg je de benaming mee "kei van een meid" en daar kan ik mij iets bij voorstellen. Aardig als het kan en streng als het moet, was jouw motto, maar de verpakking daarvan bleef altijd vriendelijk. Maar ik heb mij ook door jouw medewerkers laten vertellen dat je vaak begon met een strenge boodschap.

De woorden "het zou mij een lief ding waard zijn als..." betekenden voor de medewerkers dat er geen tijd was voor tegenspraak. Maar ze waardeerden wel je stellingname.

En toen was het opeens over en moest je weer terug naar het statenwerk. In deze twee jaar heeft Greetje zich positief opgesteld. Bescheiden als ze is, heeft ze de nieuwe bestuurders de kans geboden te groeien in hun werk; dat geldt voor haar fractiegenoten maar ook voor de nieuwe gedeputeerden die deels ook haar oude collega's waren. Greetje heeft de vaardigheid getoond hen niet voor de voeten te lopen met haar kennis en ervaring. En ondertussen heeft ze ook weer die dingen opgepakt, waarin haar kracht ligt. Bestuurder bij De Brink in Vries, bij Icare in Meppel en bij De Trans in Rolde.

Hoewel zeer ongebruikelijk wil ik in dit kader een zin citeren uit het cv van Greetje. Bij de omschrijving van overige werkzaamheden, schrijft zij: "Natuurlijk neem je je verantwoordelijkheid, ook op andere terreinen."

En dat, dames en heren, is volgens ons Greetje de Vries.

Vandaag nemen wij afscheid van Greetje, omdat zij van mening is dat zij niet in een orgaan zitting mag hebben dat toezicht houdt op een ander orgaan waarin zij haar hoofdtaak heeft. Dat standpunt is niet anders dan met respect te ondersteunen.

Greetje sluit een lange loopbaan in de provinciale politiek af om door te starten in een ander bestuursforum. Wij komen haar vast weer tegen.

Het is een gewoonte dat wij statenleden niet met lege handen uit dit huis laten vertrekken.

Voor het uitdelen van cadeaus is door het Presidium een strak protocol ontworpen en het kan dus geen verrassing zijn dat ik straks namens de staten als waardering voor haar inzet in het provinciaal bestuur aan Greetje het cadeau ga overhandigen. Sinds kort is dat cadeau een houtsnede. Het is niet een houtsnede van Greetjes favoriete Veenkoloniën, maar een van een Drentse es, die, zoals ik weet, haar ook zeer na aan het hart ligt.

Ik verzoek Greetje naar voren te komen opdat ik haar die ets kan overhandigen.

(Applaus.

Hierna overhandigt de voorzitter mevrouw De Vries het cadeau.)

Bij een cadeau horen ook altijd bloemen, maar die laat ik nog even staan, want - en ik bouw het niet zo spannend op als onze commissaris pleegt te doen; ik val maar gewoon met de deur in huis - het is mij een uitermate groot genoegen te kunnen meedelen, dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd om jou bij Koninklijk Besluit van 9 maart 2005 te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

(Applaus.

De voorzitter spelt mevrouw De Vries de versierselen op die horen bij het lidmaatschap in de Orde van Oranje Nassau en overhandigt haar een bos bloemen.)

Dan geef ik nu het woord aan mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES: En dan begint hij met "lieve Greetje" en dan eindigt hij met: "Dan geef ik nu het woord aan mevrouw De Vries."

Beste mensen. Ik heb in deze staten veertien jaar van alles mogen meemaken. Die periode overziend en overdenkend is mijn conclusie dat er heel veel positieve dingen bij waren maar soms ook negatieve. De vice-voorzitter vroeg zich even af wat in mijn loopbaan nu het hoogtepunt was. Wat mij altijd bij zal blijven, al zal ik veel dingen nooit vergeten, vooral niet het omgaan met mensen en wat ik daarvoor terug kreeg, wat eigenlijk voor een constant hoogtepunt zorgde, en wat ik echt nooit zal vergeten was de

gemeentelijke herindeling. Ik was toen nog niet eens gedeputeerde, maar gewoon statenlid en tijdens de vergadering was de statenzaal toen nog voller dan nu maar toen zaten op de tribune mensen die heel emotioneel waren over wat wij met hun gemeente deden en zich afvroegen of wij wel wisten wat wij deden.

Aan die statenvergadering ging in onze fractie een proces vooraf, dat eigenlijk met geen pen te beschrijven is. Wij waren net als de vele anderen die toen statenlid waren, vele avonden in de week op pad om met afdelingen en gemeenteraadsleden te praten. Pas nadat wij iedereen gehoord hadden, heeft mijn fractie een besluit genomen. Het mooiste van dit hele proces was - en dit zal ik echt nooit vergeten - dat toen in deze zaal eenmaal het besluit was genomen om 11 gemeenten te formeren - de staten hadden immers besloten dat De Wolden er niet zou komen - en ik twee dagen later in Zuidwolde zou spreken - het sneeuwde verschrikkelijk toen ik daarheen ging, maar ik kon het niet maken er niet heen te gaan - en in een bomvolle zaal moest uitleggen wat wij hadden gedaan, ik bij mijn vertrek te horen kreeg dat men het niet met het besluit van de staten eens was, maar dat de manier waarop wij ermee om gegaan waren, gerespecteerd werd. Ik kreeg een enorme bos bloemen mee.

Als dan gesproken wordt over besturen en politiek bedrijven dan gaat het volgens mij precies hierom: je maakt keuzes en je kunt het nooit iedereen naar de zin maken, maar het hangt af van hoe je omgaat met die keuzes en hoe je die naar de mensen die het aangaat, weet te vertalen of je respect krijgt of niet. Gezag heb je nooit, gezag zul je moeten verdienen.

Een van de dingen die mij het meest heeft aangegrepen was het ziek worden, het overlijden en de begrafenis van mijn secretaresse. Dat zijn zaken die mij altijd heel erg aangrijpen: mensen die, veel te jong, ziek worden, niet meer beter worden en mensen achterlaten door wie ze ontzettend gemist zullen worden. Alles wat maar een beetje met mensen te doen heeft, raakt mij enorm.

Er zijn ook dingen waarvan ik het jammer vind dat ik ze niet heb afgemaakt of niet heb kunnen afmaken. Van heel veel dingen geeft dat niet zoveel, want gelukkig heeft dit college, in ieder geval mijn opvolgster, ervoor gezorgd dat het meeste dat in de vorige statenperiode in gang is gezet ook gewoon wordt doorgezet. In die zin is naar mijn mening dit werk, ook naar de toekomst toe, veilig gesteld.

Maar er zijn ook nog enkele dingen, die ik nog wel had willen doen. Ik wijs in dit verband op de Jongerenraad Drenthe. In een persbericht dat ik gisteren onder ogen kreeg werd gemeld dat die jongerenraad binnenkort tien jaar bestaat. Als ik de staten iets zou mogen meegeven waar zij goed zouden kunnen doen dan wil ik er wel op wijzen dat de jongerenraad zich er zeer voor heeft ingezet om Lowlands naar het TT-circuit in Assen te krijgen en dat de staten er nu voor moeten zorgen dat dit ook kán. Ik zal er niet meer bij zijn wanneer een beslissing wordt genomen, maar ik vraag de staten dit alsjeblieft mogelijk te maken.

Er wordt mij heel veel lof toegezwaaid en dat vind ik heel aardig, maar ik wil dan toch even wijzen op de groep mensen die zojuist de statenzaal binnenkwam. Als er één ding voor mij belangrijk is, dan is dat wel mijn gezin en mijn familie. Het lintje dat ik nu draag, is mij dan wel gegeven, maar ik zou dit nooit hebben gekregen zonder mijn ouders. Zij hebben ervoor gezorgd dat ik de mens ben geworden die ik ben. Het feit dat de Veenkoloniërs mij zo trekken, heeft niet alleen van doen met de grond, waar je als er met laarzen aan in gaat staan, af en toe moeilijk weer uitkomt, maar voornamelijk ook met de mensen die op die grond wonen. Het zijn mensen die gewoon net als ik eerlijk zijn, al zijn er natuurlijk uitzonderingen, recht door zee, trouw, zeggen wat zij ervan vinden en daar ook voor uitkomen en niet schuwen het te zeggen als zij van mening zijn dat je iets niet goed doet. Dat zijn waarden die ik ieder mens gun. Ik heb een heel goede jeugd gehad, ik heb de jeugdzorg altijd in portefeuille gehad en juist omdat ik mijn jeugd heel vanzelfsprekend vond, heb ik het altijd jammer gevonden dat niet ieder kind zo'n jeugd kan hebben. Daarom heb ik geprobeerd ervoor te zorgen dat garanties konden worden geschapen voor zo'n jeugd.

De medewerkers in dit huis tijdens mijn gedeputeerderschap heb ik na die periode zeer gemist. Ik heb tegen de mensen met wie ik mocht samenwerken wel eens gezegd dat ik het gevoel had dat het "een voor allen en allen voor een" was. Zonder de medewerkers in dit provinciehuis zou een gedeputeerde noch een directeur het werk goed kunnen doen en zonder een directeur of een gedeputeerde zouden de medewerkers het werk nooit tot wasdom kunnen brengen. Het is dus een wederzijdse afhankelijkheid en

de mensen in dit huis, hoe ook over de personeelsomvang wordt gedacht, doen gewoon hun werk heel goed en dat moeten wij waarderen.

Dames en heren, ik ga naar het waterschap, of eigenlijk ik ben daar al. Ik vind dat ik die functie niet kan combineren met het statenlidmaatschap. Ik weet ook dat anderen daar anders over denken. Maar omdat de provincie de grenzen van het waterschap vaststelt en bepaalt hoe groot het bestuur mag zijn en wat het mag doen, vind ik dat ik niet langer aan beide kanten kan zitten. Ik wil voorkomen dat mij wordt gevraagd voor welke parochie ik nu eigenlijk spreek.

Ik heb zelf deze keuze gemaakt, zuiver en alleen omdat ik geen dubbele pet wil hebben.

Voor de toekomst wens ik u allen ontzettend veel plezier in dit werk - ik vind het nog steeds een machtig beroep en als het waterschap niet op mijn pad was gekomen, zou ik dit werk niet zomaar hebben weggedaan - waarbij ik hoop dat u nooit vergeet dat het om mensen gaat en dat u er altijd voor zult zorgen dat u, wat u ook doet, goed kunt verdedigen.

(Applaus.)

De VOORZITTER: Greetje, bedankt voor deze wijze woorden en de daarin verpakte adviezen. Het ga je goed!

Ik begrijp dat u allen in de gelegenheid wilt worden gesteld om mevrouw De Vries te feliciteren, maar ik verzoek u nog even geduld te hebben, want ik wil graag eerst nog haar opvolger installeren. Daarna kunt u beiden de hand schudden.

H. Installatie van het op 9 februari 2005 toegelaten lid van provinciale staten, de heer J. Oving te Oosterhesselen

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de heer Oving op te halen en ik verzoek u allen met mij te gaan staan.

Nadat de heer Oving in de vergaderzaal is verschenen, legt hij in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste eed af.

De VOORZITTER: Ik wil u als eerste feliciteren. Ik heb net van mevrouw De Vries gehoord dat het statenlid zijn een heel mooi vak is en ik wens u bij de uitoefening daarvan heel veel plezier.

(Applaus.)

De voorzitter overhandigt de heer Oving een bos bloemen.)

Ik schors de vergadering om u allen in de gelegenheid te stellen zowel mevrouw De Vries als de heer Oving de hand te drukken.

(Schorsing van 10.05 tot 10.45 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

I. Benoeming lid statencommissie

De VOORZITTER: De fractie van het CDA stelt voor de heer Oving de plaats in te laten nemen van mevrouw De Vries in de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie.

Ik stel de staten voor overeenkomstig dit voorstel te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

J. Voorstellen

1. Het voorstel van gedeputeerde staten van 26 januari 2005, kenmerk 4/5.3/2005000676, Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008, De kunst van het combineren

(statenstuk 2005-179)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 23 februari 2005.

De heer HEMSTEEDE: Mijnheer de voorzitter. De PvdA is bijzonder ingenomen met deze nota, een nota met een goed geformuleerd beleid op het terrein van cultuur en met een totaal budget van ruim € 17 miljoen. Dat is een fors bedrag voor een beleid van groot belang.

In juni 2003 had ik een gesprek met enkele ambtenaren van de Productgroep Cultuur en Welzijn en tijdens dit gesprek viel mij onder andere het grote aantal activiteiten binnen die sector op. De coördinatie van het geheel en het onderlinge verband van al die culturele activiteiten werd mij echter niet geheel helder, maar nu, bijna twee jaar later, ligt er een veelomvattende cultuurnota die terecht is ingebed in de Contourennota Mensen in het middelpunt. Die kunst van het combineren is wat ons betreft nu al geslaagd.

Voorzitter. Waar gaat deze nota over? De PvdA wil hierbij de volgende beeldspraak gebruiken.

Wanneer wij ons het culturele veld voorstellen als speelveld dan bevindt zich daarop een groot aantal spelers. Zij zijn divers en verschillen zeer in grootte, ambities, afkomst, leeftijd, plaats op het veld, zelfbeeld enzovoorts. Zonder voorkeur wil ik enkele van deze spelers noemen. Ik noem koormuziek, fanfaremuziek, kunstmusea, valsekunst museum, klinkerwegen, lege ruimtes, landschap, professionele theatergezelschappen en amateurs, duizenden jaren oude hunebedden en nog te ontwikkelen theaterproducties, al dan niet in de streektaal. Kortom, de lijst is onuitputtelijk.

Sommige vormen van cultuur zijn bedoeld om er in je eentje van te genieten, andere zijn juist bedoeld om massaal op een festival te beleven. Het college heeft de uitdaging om deze kaleidoscoop aan cultuuruitingen te ordenen, opgepakt. Het college heeft het ordeningsprincipe van vijf zogenaamde cultuurdragers ontwikkeld. Dit scheidt overzicht en onderling vergelijken wordt, hoe lastig dat toch ook is, hierdoor veel beter mogelijk.

Naast al degenen die cultuur vervaardigen en verspreiden, zijn er natuurlijk ook mensen die er gebruik van maken, of zouden moeten kunnen maken. Vanzelfsprekend is eenieder vrij om wel of niet aan cultuur deel te nemen. Maar het is alleen nog steeds zo dat niet iedereen in onze provincie de vrijheid heeft om te kunnen kiezen wel of niet aan bepaalde cultuuruitingen mee te doen, zoals ook te lezen valt in het verleden jaar in deze zaal besproken rapport "Waarkelik Waor" van het Verweij-Jonker-instituut. Het blijkt dat mensen in de laagste inkomenscategorie beduidend minder vaak theaters en musea bezoeken dan mensen uit de hogere inkomenscategorieën.

Interesse in theater, beeldende kunst etcetera zou volgens ons niet moeten afhangen van het inkomen. Juist daarom hecht de PvdA ook grote waarde aan cultuureducatie op het lager en voortgezet onderwijs. Hoewel er in deze staten mensen zijn die menen dat dergelijke opvattingen in een museum thuishoren, vinden wij de aandacht voor spreiding en participatie toch in nota terug; daar zijn wij blij mee en daar zijn wij trots op.

Voorzitter. Ik wil nu ingaan op de bijdrage van de fractie van de PvdA in de commissievergaderingen. Wij hebben in de commissie onder andere gepleit voor verduidelijking van de visie op marktwerking, voor een toezegging voor groepen die de minste kans maken met cultuur in aanraking te komen, voor het ontwikkelen van een culturele POP-kaart zodat duidelijk wordt waar welke voorzieningen zijn en welk bereik deze hebben, voor aandacht voor educatie als component bij te subsidiëren activiteiten, voor een bredere inzet van adviescommissies en voor een mee transparante werkwijze van die commissies en voor het verstrekken van een substantiële samengaanpremie in plaats van het opleggen van een korting aan de Drentse taalorganisaties om te komen tot een Huis van de Taal. Verder hebben

wij aangedrongen op versterking van de culturele contacten met het buitenland in het kader van de Nieuwe Hanze Interregio (NHI) en op een nadrukkelijke samenwerking met de gemeenten. Het college heeft deze punten een plaats gegeven in de inspraaknotitie of daar in de tweede commissievergadering positief op gereageerd. Ook hieruit blijkt dat dit college veel en goed werk heeft gemaakt van de productie van deze nota.

Ook met de inspraak is uiterst serieus omgegaan en dat waarderen wij.

Naast het uitspreken van onze waardering, willen wij de ruimte nemen om GS te verzoeken op een aantal punten bijstellingen te plegen. Om die bijstellingen gerealiseerd te krijgen, zullen door mijn fractie twee moties worden ingediend.

De fractie van de PvdA is van mening dat voor Theater te Water het gevraagde bedrag beschikbaar moet komen en daartoe dien ik de volgende motie in.

Motie A

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 maart 2005 ter behandeling van Statenstuk 2005-179, vaststelling "Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008, De kunst van het combineren"

Kennis genomen hebbende van:

- *de "Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008, De kunst van het combineren" en de beraadslagingen daarover in de commissievergaderingen CW;*

Constaterende dat:

- *in de conceptnota wordt uitgesproken dat de provincie het amateurklimaat een noodzakelijke impuls wil geven;*
- *de provincie zich verantwoordelijk voelt voor een basisaanbod aan amateurkunst van kwalitatief voldoende niveau;*
- *de provincie verhoging van de kwaliteit van amateur kunstbeoefening wenst;*
- *spreiding en participatie een hoge prioriteit heeft;*

Overwegende dat Theater te Water:

- *een groot aantal producties maakt en speelt en dat moet kunnen blijven doen;*
- *regisseurs van Drentse toneelverenigingen schoolt;*
- *toegankelijk toneel maakt voor een breed publiek;*
- *ook in de toekomst een goed product moet kunnen blijven leveren;*
- *nieuwe toneelspelers een intensieve en gedegen leerschool biedt;*
- *cultuur weet te brengen onder brede groepen in de Drentse samenleving en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan bereik en participatie en talentontwikkeling van amateurs;*

Besluiten tot:

- *voortzetting van de gevraagde subsidie aan Theater te Water van € 23.300,- voor 2005 en 2006;*
- *de dekking hiervoor te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2005;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat deze motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer HARLEMAN: Voorzitter. In de motie is een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd en nu kiest de fractie van de PvdA uit alle mogelijkheden voor Theater te Water. Het is mij niet duidelijk waarom specifiek daarvoor wordt gekozen.

De heer HEMSTEEDE: Wij hebben een keuze gemaakt voor de podiumkunsten en volgens ons voldoet Theater te Water volstrekt aan de doelstellingen spreiding, participatie en talentontwikkeling. Bovendien is Theater te Water laagdrempelig want de toegangsprijs gaat het bedrag van € 10,- niet te boven. Omdat dit gezelschap het naar onze mening prima doet, willen wij dat zijn werkzaamheden gecontinueerd worden.

Voorzitter. Hetzelfde geldt ongeveer voor de Stichting Daarom, waarop mijn volgende motie betrekking heeft. Wij zijn van mening dat de Stichting Daarom financieel in staat moet worden gesteld een Drents jeugdtheatergezelschap op te richten. Ik dien daartoe de volgende motie in.

Motie B

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 maart 2005 ter behandeling van Statenstuk 2005-179, vaststelling "Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008, De kunst van het combineren",

Kennis genomen hebbende van:

- *de "Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008, De kunst van het combineren" en de beraadslagingen daarover in de commissievergaderingen CW;*

Constateerend dat:

- *de provincie met betrekking tot de amateurkunsten ruimte wil maken voor nieuwe initiatieven;*
- *daarbij o.a. geografische herkomst van de leden van een organisatie en van het publiek voor subsidiëring een criterium is;*
- *de provincie zich verantwoordelijk voelt voor een basisaanbod amateurkunst met een goed, voldoende ambitieus artistiek niveau;*
- *de jeugdproductie van de Stichting Daarom een groot succes genoemd wordt;*
- *de provincie zich uitspreekt voor verdere ontwikkeling en doorstroming van aanwezig talent;*

Overwegende dat:

- *verdere versterking van de culturele infrastructuur voor amateurkunst in Drenthe gewenst is;*
- *de oprichting van een Drents jeugdtheater daarvoor een geschikt middel is om jong Drents theatertalent zich verder te laten ontwikkelen;*
- *de Stichting Daarom de ambitie en de kennis heeft om dit in samenwerking en samenspraak met anderen mogelijk te maken;*
- *hiervoor een bescheiden organisatie nodig is, die over voldoende middelen beschikt om het gewenste Drentse jeugdtheater mogelijk te maken*

Besluiten:

- *tot verhoging van de toegekende subsidie aan Stichting Daarom met € 15.000,- voor 2005 en € 15.000,- voor 2006 om de oprichting van een Drents jeugdtheatergezelschap mogelijk te maken en toe te stemmen deze middelen in te zetten voor artistieke en zakelijke begeleiding;*

deze uitgaven te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2005;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat deze motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer HEMSTEEDE: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben nogmaals met de stichting Dat D'art gesproken en wij zullen geen motie indienen om op die stichting te korten. Wat ons betreft krijgt die stichting in 2005 een laatste kans om haar bestaansrecht te bewijzen.

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork heeft een subsidie aangevraagd voor het project Oorlog dicht bij Huis. De PvdA vindt dat dit project volledige ondersteuning verdient.

Met betrekking tot het Huis van de Taal willen wij GS vragen met de organisaties om de tafel te gaan zitten en daarna met een goed plan tot samenvoeging te komen. Bij een dergelijk goed plan kan, zoals de fractie van de PvdA vanaf het begin heeft gezegd, extra geld gevoegd worden.

Tot slot: de Kunst van het Combineren maakt in Drenthe hopelijk veel los. De nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV) zorgt ervoor dat gelden niet als vanzelfsprekend naar de verschillende instellingen gaan. Ook cultuur is dynamisch en die dynamiek wordt alleen maar versterkt door dit beleid. Dat vinden wij goed. Wij zullen de ontwikkelingen scherp blijven volgen, want wij combineren dit culturele veld graag met een visie, en wel een sociaal-democratische visie, waarin eenieder die dat wil kan genieten van Drenthe en de veelheid van zijn culturele uitingen.

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Dit onderwerp is een keer of drie in commissievergaderingen aan de orde geweest en ik heb mijn bijdragen toen steeds in het Drents gehouden, na vooraf te hebben gevraagd of ik daarmee geen mensen buitensloot. Dat was toen niet het geval en mede omdat het deze maand dialectmaand is, wil ik ook nu mijn bijdrage graag in het Drents leveren, maar ik wil wel eerst nagaan of ik daarmee geen mensen uitsluit en hun het gevoel geef voor niets naar het provinciehuis te zijn gekomen.

Mevrouw PANNEKOEK: Krijgen wij dan ook het verslag in het Drents?

De heer ZOMER: Ik vind het prima. Er zijn zeker mensen die bij het maken daarvan behulpzaam willen zijn.

Veurzitter. In mien eerste verhaol over dit onderwarp heb ik uutstukt wat veur het CDA de uitgangspunten waren veur de beoordeling van dit staotenstuk. En ik wil dat heel kort nog een keer herhaolen.

Oeze partij kent een program van uitgangspunten, waor een viertal zogenaomde kernbegrippen in naor voren komt. Ik heb markt dat veul mensen, ook van buten oeze partij, die kernbegrippen al uut kop kent: gerechtigheid, solidariteit, rentmeesterschap en gespreide verantwoordelijkheid.

Bij de behandelingen van dit stuk haol ik daar twee uut.

Gerechtigheid is een zwaor woord, maor je kent het heul makkelijk vertaolen deur te zeggen dat er hierbij om giet dat ieder mens tot zien recht komt. Hij kan deelnemen aan zaken die mit kunst en cultuur te maoken hebt, hij mot zulf gangs kunnen gaon mit zien talenten die hij metkregen het te ontwikkelen, maor hij mot ook kaans kriegten te genieten van wat aandereen doet. De mens moet zich een beeld kunnen vormen van zien afkomst, van zien geschiedenis, waoruut hij verder kan en verder mut. Een mens zonder geschiedenis is een mens zonder toekomst.

Hij moet er ook weet van hebben hoe aandere mensen, die leeft in dezulfde buurt of uut een heel andere plek komt, leeft. Mensen mot daarbij ook verantwoordelijkheid kunnen hebben.

Ik kom hiermee op het thema "gespreide verantwoordelijkheid". Hij mot de meugelijkheid hebben betrokken te wezen bij allerlei zaoken, als individu, maor hij mot ook bezig kunnen wezen in instellings, die zich bijveurbeeld bekommert om evenementen, onderhoud van historische veurwarpen enzovoorts. Hij mut daarbij niet alleen als uutvoerder aan de gang kunnen, maor hij mut ook met kunnen denken over hoe hij ermet aan de gang mut. En hij mut daor deur de overheid ook een kans veur geven worden en hij mut daorin ook waardeerd worden. Iedereen mut zich kunnen ontwikkelen. Mensen in het provinciehuis weet het niet beter en hebt gien betere ideeën dan mensen daarbuiten.

Ik kom nou bij de nota "De kunst van het combineren". Kennelijk mut alles combineerd worden en je ken je nog afvraogen of combineren een kunst is of een kunde.

Op zich bent wij het met de doelstellings wel iens, maor toch ook daor een paor opmerkings bie.

Er wordt veul waarde hecht aan marktwerking en ik wil hier toch even duudelijk zeggen dat marktwerking ook zien grenzen hef. Marktwerking hef ook te maoken met stand van economie, hoeveel geld er beschikbaar is voor bepaalde zaken; dus ook marktwerking hef grenzen. Op andere terreinen hebt wie inmiddels al markt dat die grenzen er ook werkelijk bent.

Wij hebt wel wat zorgen over de manier waarop wij die doelen wilt bereiken. Wij bent bang dat veul Drentse burgers met veul kennis, veul inzet, veul gedrevenheid, die nou dingen doet als vrijwilliger maor ook als professional, wat aan de kant zet wordt of allent dingen magt doen die ze op het provinciehuis

bedenkt. Daar het ik het in de leste commissievergaodering ook al over had en dat gevuul is niet overgaon. En dat gevuul hef ik ook niet alleent. Ik hef de letste weken nogal wat praot met mensen zo links en rechts en ik maark dat dit geveul ook bie aanderen left. De provincie praot wel mit ons en vraogt wel of wie met wilt denken, maor eigenlijk het de provincie het antwoord zulf al bedacht. Het gevolg: mensen veult zich niet altied ernstig neumen. As dan de gedeputeerde in de letste vergaodering ook nog zegt dat de tieden waarin de provincie zich beparkt tot beschikkings en het wark overlaot aan instellings voorbie bint, dan worden wie daor niet blieder van.

De heer HEMSTEEDE: Kan de heer Zomer wat specifieker zijn? Mijn indruk was, zowel bij deze als bij de vorige nota, dat het veld juist heel sterk betrokken was bij de ontwikkeling ervan. Ik deel de zienswijze van de heer Zomer op dit punt dus niet.

De heer ZOMER: Je moet de nuances er ook in heuren. De mensen wordt wel benaderd met de vraof of ze met wilt denken, maor dan moet er ook het geveul zijn dat met die ideeën wat wordt daon en dát geluud komp ik ook nog wel een tegen. "Ze heuren mie wel maor zie doen er niks mit."

De heer HEMSTEEDE: Laat de heer Zomer dan eens man en paard noemen, want zo is het mij onduidelijk.

De heer ZOMER: Nee, ik nuim geen man en peerd. Ik hef met diverse mensen praot en al die mensen hebt een eigen relatie met de provincie die op zich ook weer kwetsbare kanten kent. Die mensen bent er zulf mans genog veur om het zulf te vertellen. Ik constateer alleen het signaal en dat gef ik hier deur. Ik lees uit de nota dat de provincie veel meer zelf wil doen. Maor in dit stuk stiet ook dat het college minder ambtenarij wil.

Maor gelukkig bent er in dit stuk ook wat veurdeliger zinnen uutsproken.

Ik zee net dat veul mensen hetzelfde vuulen als wij. Maor as wie d'r hier over praoten mark ik wat anders.

De heer Hemstede zegt nu weer dat wat nu voorligt een hoog PvdA-gehalte heeft en dat kan ik mij vanuit de traditie van zijn partij heel goed voorstellen. Maor ook die partij kan de oren niet dichthollen voor geluuden uut Drenthe.

De heer HEMSTEEDE: Wat bedoelt de heer Zomer met de opmerking over de oren dichthouden voor geluiden uit Drenthe?

De heer ZOMER: Ik zei juist dat dit niet moet worden gedaan.

De heer HEMSTEEDE: Maar wat suggereert de heer Zomer dan met die opmerking?

De heer ZOMER: Dat ook de PvdA moet invuulen hoe de mensen denkt. Mensen wilt in allerlei opzichten graag mitdoen. Ik wil er gewoon op wiezen dat het zo is, meer wil ik niet doen.

De heer HEMSTEEDE: Heeft de heer Zomer dan het idee dat wij de oren wel dichthouden?

De heer ZOMER: Als ik de PvdA hoor praten dan krijg ik de indruk van zo'n opstelling.

De heer HEMSTEEDE: Die indruk delen wij niet.

De heer ZOMER: Dat had ik ook niet dacht. Ik was er ook niet van uitgaon dat wie het daarover eens zoud worden.

De heer VEENSTRA: De heer Zomer houdt zijn verhaal in het Drents en dat vind ik mooi, maar dat geldt niet voor de inhoud. De heer Zomer suggereert van alles, hij suggereert dat sommige instellingen niet

aan bod komen, maar hij noemt geen man en paard, en hij suggereert nu dat wij niet naar instellingen luisteren. De heer Zomer moet het nu toch allemaal wat concreter maken. Of hij maakt het concreet en dan kunnen wij er verder over praten, of hij rondt dit onderdeel van zijn betoog af.

De heer ZOMER: Veurzitter. Ik constateer - en ik kom in herhaling - dat in de stukken staat en dat de gedeputeerde in de laatste commissievergadering zei dat wij als provincie niet alleen moeten faciliteren, maar ook daadwerkelijk in het veld aan de gang moeten. De heer Hemsteede zegt nu dat dit PvdA-beleid is. Ik vind dat prima, dat standpunt mag die partij hebben, maar mijn advies is daarbij ook goed naar het veld te luisteren omdat dan succes kan worden geboekt. Ik suggereer niet dat de PvdA nu dingen niet doet en dat moet mij dus niet in de mond gelegd worden.
Veurzitter, ik ga verder.

De heer HARLEMAN: Voorzitter. Ik hoop dat iemand die geen lid is van de PvdA hierover ook wel iets mag zeggen. Ik moet zeggen dat ik mij absoluut niet herken in het beeld dat nu door het CDA naar voren wordt gebracht. Als ik let op alle inbreng die er geweest is, op de hoeveelheid conceptstukken en op de invloed van die inbreng op de uiteindelijke stukken dan wil ik als relatieve buitenstaander bij het gehele proces wel zeggen dat ik mij het geheel niet herken in wat het CDA nu naar voren brengt.

De heer HEMSTEEDE: Ik dank de heer Harleman.

De VOORZITTER: Ik verzoek de heer Zomer zijn betoog voort te zetten.

De heer ZOMER: Ik was net toe aan de VVD. De VVD hef eigenlijk ook zegd dit stuk te steunen en ik vraag mevrouw Pannekoek straks toch nog even uut te leggen hoe die steun dit verholt tot het enthousiasme dat die partij altied hef veur het particulier initiatief. Wat vindt die partij ervan dat de provincie meer dingen zulf wilt gaan uitvoeren?

Van de gedeputeerde wil ik nog wel eens horen welke ruimte de instellings nog heft in de uitvoering van deze nota. De heer Hemsteede sprak over een speelveld, waarop allerlei spelers lopen en ik wil nu graag de rolverdeling weten. Het moet wel zo wezen dat alle speulers de bal dezulfde kant opspeulen.

De heer VEENSTRA: De heer Zomer refereert nu steeds aan wat anderen van deze nota vinden en hoe anderen op deze nota hebben gereageerd. Het kan aan mijn kennis van de Drentse taal liggen, maar heeft hij nu al duidelijk gemaakt hoe hijzelf tegenover deze nota staat?

De heer ZOMER: Ik verwies weer naor het begun van mien verhaol. Ik hef zegd dat wie met de doelstellingen op zich een heel end met kunt gaon, maor dat wie gewoon zorgen hebt over de uitvoering. Ons definitieve oordeel zal de heer Veenstra horen als wij in tweede termijn aan bod komen. Dan zal hij horen of wie veur of tegen bint, daor giet het uiteindelik om.

Wij hebt in de commissievergaodering ook uutvoerig praot over het Huis van de Drentse taal. Wij bent bliede met steun van aandere fracties om het rampzalige plan van GS voor de gedwongen fusie met een korting van € 20.000,-- af te wiezen. De financiële toezegging die de gedeputeerde in de letste commissievergaodering deud was naor mien idee wat maoger formuleerd, maor gefte wat ons betreft toch wel voldoende vertrouwen om daormet gaangs te gaon.

Wij bent ook bliede met de inventarisatie van de museums, waarbij wij ervan uitgaot dat er ook nog een beleidsnota achteraan komt.

Het college wil ook nog een naodenken over vergroting van het aantal locaties die bezocht kunt worden bij cultuurmobiliteit. As veurbeeld nuumde de gedeputeerde het Hunebed Informatie Centrum. De gedeputeerde gebruikte het woord "meenemen" en mij is altijd leerd dat je dan op moet passen, want je heurt er dan vaak niks van weer. Dus, gedeputeerde, wat he je er mit daon en komt er misschien ook andere locaties, waarbij ik suggereerd heb het Gevangenismuseum en ik heb gesproken over een concertboerderij. Ik zul graag klaarheid hebben over wat je daor mit daon hebt.

As het gaat om laagdrempeligheid bij cultuur dan is kunstuitlen heel belangrijk. Ik zal het goedvinden, en ik hoop dat de gedeputeerde daar nog een toezegging over doet, dat de subsidiëring aan het Centrum voor Beeldende Kunst (CBK) als het gaat om de verwerving van kunstobjecten daar kan gaan. Net als Hemsteede vindt ook wij dat elke mens met moet kunnen doen aan cultuur en dan is kunstuitlen toch een heel makkelijke manier om daarmee aan de gang te gaan.

De heer HEMSTEEDE: Wij hebben niets tegen het CBK, wij stellen alleen vragen bij de uitvoering daarvan. Dan gaat het inderdaad over de aankoop en inhuur. Dat is een ander verhaal dan het verhaal dat de heer Zomer hield over het belang van een centrum voor kunstuitlen voor de cultuurparticipatie. Wij denken gewoon dat de bedrijfsvoering anders kan. Nu ligt het risico voor de inhuur en aankoop van de producten bij de instelling en wij zijn van mening dat de provincie dat risico niet hoeft overnemen.

De heer ZOMER: Vertaald in geld is het voor de PvdA, zoals het nu is, genoeg.

Ik wil het tot slot nog even hebben over de ontwikkelingen op het gebied van de bibliotheek.

In de zogenaamde inspraaknotitie die wij kregen hebt, staat dat de provincie bliede is dat de PBC niet naodentken over hoe de toegang tot de wetenschappelijke collectie invuld kan worden. Drie regels laoter staat er dat het WSF-geld (wetenschappelijke steunfunctie) in de cultuurbegroting blijft, maar niet voor de WSF-functie is. Anders gezegd: vul het maar in maar je moet het zelf betalen. Wij zullen geern zien dat de provincie de ideeën van de bibliotheken gewoon afwacht zonder direct de hand op de knip te hollen. Geef deze mensen ook het gevoel dat ze met goede ideeën niet op veurhand afwezen wordt. Over het bibliotheeknetwerk staat in de cultuurnota niet veel. In de begeleidende brief van 8 maart over de marsroute, die in de commissievergadering van volgende week op de agenda staat, wordt ook verwezen naar deze nota. Deze stelling is dat in de Cultuurnota Ruimte is voor een bibliotheeknetwerk, waarin de PBC is opneumen, zoals de commissie-Weidgraaf dat bedoelt. Wij wilt graag horen van de gedeputeerde of hij hier niet zo over denkt.

Veurzitter. Dat was het. Of wij ja of nee zegt tegen dit stuk, zal in belangrijke mate afhangen van de antwoorden van het college over hoe het wilt omgaan met de instellingen.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. Namens de fractie van de VVD mag ik het woord voeren over het kunst- en cultuurbeleid voor de komende vier jaar, een heuglijk moment voor mij, maar minder voor Arie Fonk, die met fysieke problemen aan huis is gekluisterd. Ik heb geen baret opgezet, maar was wel even in de verleiding.

Er is ook sprake van een heuglijk moment voor de provincie, er ligt namelijk weer een cultuurnota en met het vaststellen van de Welzijnsnota in het najaar van 2004, zijn de kaders en de richting voor deze beleidsvelden vastgesteld.

De fractie van de VVD kan zich vinden in de koers die is gekozen en in de meeste voorstellen die zijn gedaan. Wij vinden het jammer dat weinig gemeenten hebben gereageerd, maar - dit een beetje in tegenstelling met wat het CDA heeft geconcludeerd - wij willen het college toch complimenteren met de manier waarop de nota tot stand is gekomen.

Al meer dan een jaar geleden is er met alle partners een uitgebreid circuit van meedenken, inspraak en advisering opgezet en dat heeft goed gewerkt, al kunnen natuurlijk niet ieders wensen gehonoreerd worden.

Wij verwachten met de nieuwe welzijns- en cultuurnota en de gewijzigde subsidiesystematiek via de ASV een culturomslag van de instellingen. Verandering is iets wat vaak op verzet stuit en ik denk dat veel van de geluiden die de heer Zomer heeft opgevangen, daarmee te maken hebben.

Instellingen zullen zich minder afhankelijk en afwachtend en meer als ondernemende organisaties moeten opstellen. Daarbij hoort ook een reflectie op de samenwerking en het eventueel samengaan met andere organisaties die zich op hetzelfde terrein bewegen. Ik doel hierbij natuurlijk op K&C en CBK. Wij delen wel enigszins de zorg van het CDA over de manier waarop in dit huis op de veranderingen wordt ingespeeld.

Bij de nieuwe houding van organisaties past ook een nieuwe benadering vanuit het ambtelijk apparaat: niet meer alleen controleren, regels eraan en zonder meer goed- of afkeuren, maar meedenken. Als

het plan goed is en past binnen de door de staten vastgestelde uitgangspunten, verwachten wij een faciliterende en met de klant meedenkende houding over hoe een en ander opgelost kan worden en daarmee ook een blik buiten het eigen beleidsveld. Dán hebben we een provincie zoals de VVD die graag ziet. Dat is dus niet een provincie die zelf gaat uitvoeren, maar ook niet een provincie die alleen maar zegt: "Wij hebben alleen een pot met geld en instellingen, zoeken jullie het zelf maar uit." Dat is een provincie die nadenkt over wat zij wil met haar kunst- en cultuurbeleid, vervolgens de kaders stelt en het aan de instellingen overlaat hoe het beleid wordt uitgevoerd. Dat betekent dus niet op de stoel van de instellingen gaan zitten.

Het doet ons overigens deugd dat de provinciale ambtenaar cultuur wel al deelneemt aan het portefeuilleoverleg binnen de VDG, zodat in de proeftuin Drenthe de hoognodige samenwerking met de gemeenten al in een vroeg stadium vorm krijgt en provincie en gemeenten elkaar naadloos kunnen versterken en aanvullen.

Na de eerste opiniërende commissievergadering in januari is het plan aangepast. Veel fracties gaven aan dat voor het Huis van de Taal een bezuiniging niet passend is als er gefuseerd moet worden. Daar zijn wij het mee eens, hoewel ik hierbij wel wil opmerken dat de bezuiniging pas in zou gaan in 2007 als de fusie voltooid is en er dus ook efficiencywinst verwacht kan worden. Het is nu aan het Huis van de Taal om het fusieproces snel in te zetten en met een goed ondernemingsplan te komen. Dan kunnen wij bekijken welke activiteiten de ondersteuning van de provincie verdienen.

Ook verschillende andere provinciaal opererende gezelschappen hebben hun subsidie gehouden na de commissievergadering. Wij steunen de aangebrachte wijzigingen van harte. Er is goed geluisterd naar de inbreng van de fracties en daar zijn wij blij om.

De VVD had twee grote zorgpunten. De eerste betrof de RO-adviestaak van Drents Plateau. Uit de eerdere inbreng van mijn fractie is wel duidelijk geworden dat de VVD hierdoor een tweede welstand ziet ontstaan en dat zij daartegen is. Het college is het niet met ons eens en laat ik daarom nog eens uitleggen wat ons dwars zit. Waar wij zenuwachtig van worden, is bijvoorbeeld de volgende tekst. "Wij bevorderen dat Drents Plateau wordt betrokken bij het opstellen van bestemmingsplannen, welstandsbeleid, beeldkwaliteitsplannen, landschapsontwikkelingsplannen, woonplannen en dorpomgevingsplannen." Wij zien de bui al hangen. Om deze taakstelling goed uit te voeren, zullen fte's nodig zijn, zal Drents Plateau aanvoeren, en daarin heeft het gelijk. Vervolgens gaan daar goed gemotiveerde mensen aan de slag en die gaan proberen hun positie te versterken. En voor wij het weten kan er geen huis meer gebouwd worden zonder dat er een advies van Drents Plateau is. Dat gaat ons te ver. Het mag en kan niet zo zijn dat de slagkracht en de autonomie van de gemeenten afneemt door een toenemende provinciale overlegcultuur. Wij zijn van mening dat de toetsing van de gemeentelijke plannen voldoende is en daarom zullen wij de ontwikkeling met kritische aandacht volgen.

Een tweede punt van zorg was de stapeling van taken bij het CBK en dan vooral wat betreft de regeling beeldende kunst en vormgeving. Laat ik vooropstellen dat de fractie van de VVD voorstander is van het waar mogelijk buiten dit huis brengen van taken; daar vinden wij op zich niets mis mee. Maar de vraag die dan bij ons opkomt, is hoeveel fte's dit dan in dit huis scheelt. Het probleem dat wij hebben met de BKV-regeling, die door het CBK wordt uitgevoerd, is de stapeling van taken in één functie. De projectcoördinator adviseert gemeenten of verenigingen van dorpsbelangen over een kunstwerk of een te kiezen kunstenaar, vervolgens ondersteunt die coördinator de subsidieaanvraag, die wordt beoordeeld door de bij het CBK gevestigde adviescommissie, die - men kan het al raden - weer geadviseerd wordt door de projectcoördinator. Vervolgens beheert het CBK het budget en keert subsidie uit.

Wij maken ons zorgen over de objectiviteit van de advisering en beoordeling, de dreigende gedwongen winkelnering en de manier waarop wij een en ander kunnen controleren. Met andere woorden: krijgen gemeenten die geen gebruik maken van de coördinator, omdat ze een goede ambtenaar hebben of voor het doen van een subsidieaanvraag een ander bureau inhuren, dezelfde toegang tot de BKV-regeling als gemeenten die dat via de projectcoördinator doen? Het gaat ons niet om de persoon, maar om het gekozen systeem.

De heer HEMSTEEDE: In de vorige commissievergadering hebben wij voorgesteld de rol van de adviescommissies anders te laten zijn, die zou veel transparanter moeten worden. De heer Schaap heeft

daarop toegezegd dat de adviescommissies transparanter zullen worden. Komt die toezegging niet aan dit bezwaar van de VVD tegemoet?

Mevrouw PANNEKOEK: Ik weet dat wij nog over een regeling komen te spreken, waarin naar ik aanneem ook de rol van de adviescommissies en hoe wij met de BKV-regeling om zullen gaan, aan de orde komen. Wij zullen dan heel goed bekijken hoe wij daarna nog wel heel goed kunnen blijven controleren, maar dan nog blijf ik mijn bezwaren houden. Ik ga ervan uit dat de coördinator het allemaal heel objectief beoordeelt, maar dan blijft het toch nog een gevaar dat het allemaal in een hand is en blijf ik mij afvragen wat dit betekent voor de toegang van mensen die niet via de lijn van de coördinator een voorstel indienen. Die zorg blijf ik houden en daarom blijf ik het allemaal kritisch volgen.

De heer LANGENKAMP: Ik heb het idee dat mevrouw Pannekoek nu ook een klein beetje morrelt aan POP II waarin de cultuurhistorische waardenkaart is opgenomen, waarover nog een uitvoeringsprogramma moet verschijnen. Bij de vaststelling van POP-2 hebben wij gezegd dat wat mevrouw Pannekoek nu aankaat, zorgvuldig moet gebeuren. Omdat zij nu zo'n duidelijk vraagteken zet bij de RO-rol van het Drents Plateau is mijn vraag of mevrouw Pannekoek terugkomt op de discussie die hierover bij het POP is gevoerd.

Mevrouw PANNEKOEK: Nee. Dat er naar de cultuurhistorische waarde wordt gekeken, is natuurlijk uitstekend en daar kunnen de gemeenten op eigen verzoek advies over vragen. Maar misschien kan dat advies ook wel bij een ander bureau dan Drents Plateau verkregen worden. Het gaat mij erom dat wanneer het zo in een nota is geformuleerd, dit op een bepaalde tendens wijst. Die tendens dat er overleg moet zijn en advies moet worden gevraagd - en voor wij het weten is er dan sprake van een bindend advies - willen wij gewoon niet. De gemeenten zijn autonoom en mogen binnen de grenzen die wij in het POP hebben vastgelegd, opereren. Wij moeten daar dan niet te veel andere dingen overheen leggen. Als het goed is, is iedere gemeente nu verstandig genoeg om ook met de cultuurhistorische waarde rekening te houden, en dan kunnen de gemeenten prima zelf de keus maken of zij een advies moeten vragen.

Voorzitter. Wij hebben goed naar de verschillende sprekers geluisterd, wij hebben alle brieven gelezen en soms hebben wij naar aanleiding van de inbreng nog extra gesprekken gevoerd. Daarna hebben wij onze afweging gemaakt.

Voor het overgrote deel steunen wij de in de nota voorgestelde keuzes. Wel willen wij op twee punten een wijziging.

Drenthe is een provincie van bescheiden omvang en kan zich niet verheugen in het bezit te zijn van grote professionele gezelschappen. Daarom moet de provincie zich onderscheiden op de terreinen waarop zij wel sterke kanten heeft: jeugdtheater, locatietheater, amateuristische kunstbeoefening en musea.

De VVD maakt als het om het culturele veld gaat een heldere keuze. Wij kiezen voor versterking van kansrijke sectoren, met andere woorden voor koestering van de parels, en niet voor de versnippering waarbij iedereen een beetje krijgt en dus alles bij het oude blijft, want dan is niemand tevreden.

Al vanaf de allereerste bespreking, namelijk de beleidsintensiveringsimpuls van het college voor de komende vier jaar, heeft mijn fractie aangegeven dat wat haar betreft het accent mag liggen op vier musea: het Drents Museum, het hunebeddenmuseum, De Buitenplaats - op dit punt zijn wij erg benieuwd naar het onderzoek - en Westerbork.

Voor Westerbork willen wij een aanvulling. Wij delen de visie van het college dat een rijksinstelling vooral de verantwoordelijkheid van het Rijk moet blijven. De gebeurt ook, de exploitatielasten zijn voor het Rijk. In de nota geeft het college aan dat de provincie wel in beeld komt als het gaat om projecten die de relatie met Drenthe duidelijk in beeld brengen. Het project "De oorlog dicht bij huis" voldoet aan die criteria en richt zich bovendien op de jeugd. De fractie van de VVD is van mening dat dit project moet doorgaan en dat er voldoende middelen beschikbaar moeten worden gesteld om dit mogelijk te maken. Wij hebben daarvoor een motie voorbereid, die ik nu zal indienen.

Motie C

Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

Overwegende dat:

- *Herinneringscentrum Kamp Westerbork een unieke plaats inneemt in de provincie Drenthe;*
- *in de provinciale nota De Kunst van het Combineren gesteld wordt dat: de projecten die aantoonbaar bijdragen aan het vergroten van cultuurbereik zullen worden ondersteund;*
- *het Rijk verantwoordelijk is voor de exploitatie van het Herinneringscentrum en de provincie met name projecten wil ondersteunen die de relatie van het Herinneringscentrum met Drenthe betreffen;*
- *het project: De oorlog dicht bij huis aan deze criteria voldoet;*

Besluiten:

- *GS op te dragen om in overleg met het Herinneringscentrum de uitvoering van het project De oorlog dicht bij huis mogelijk te maken en daarbij de voorgestelde subsidie van € 40.000,-- voor 2005 en 2006 zodanig te verhogen dat het project uitgevoerd kan worden;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat deze motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Mevrouw PANNEKOEK: Voorzitter. De fractie van de VVD is van mening dat de provincie met name een rol kan vervullen op het snijvlak van amateuristische en professionele kunstbeoefening, namelijk de ondersteuning van de amateurkunst door professionals om zo een hoger peil te bereiken. Gezelschappen die zich daarop richten, kunnen op onze steun rekenen.

Zo'n gezelschap is de Noordelijke Stichting Koorvorming en Koorscholing (NSKK), deze stichting richt zich als enige op de vocale kunstbeoefening door de jeugd. Waar het die stichting aan ontbreekt, is een kleine organisatie die projecten aan de man kan brengen en sponsors kan werven. Zij vragen dan ook hun subsidiegeld niet alleen voor producties maar juist ook voor de organisatie te mogen inzetten. De fractie van de VVD wil die stichting gedurende twee jaar graag de mogelijkheid bieden een organisatie op poten te zetten om op die manier in het volgende landelijke kunstenplan wellicht een eigen positie te verwerven. Ik dien daarom de volgende motie in.

Motie D

Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

Overwegende dat:

- *de Nota De kunst van het Combineren de volgende speerpunten benoemt voor het provinciale beleid:*
 - *verantwoordelijkheid voor basisaanbod amateurkunst (ook op het gebied van zang) met een voldoende ambitieus artistiek niveau;*
 - *versterking van de culturele infrastructuur voor amateurkunst;*
 - *verhoging van de amateuristische kunst beoefening door ondersteuning van professionals;*
 - *cultuureducatie;*
- *dat de NSKK zich richt op:*
 - *ontwikkelen van amateuristische vocale kunstbeoefening;*
 - *aanbieden van cultuur-educatieve projecten aan basisscholen en voortgezet onderwijs;*
 - *koorscholing;*

- *dat de NSKK het enige noordelijke gezelschap is dat de zangkunst op deze manier op een hoger peil wil brengen;*
- *dat continuering en ontwikkeling van deze activiteiten organisatorische inbedding vereisen;*

dringen er bij GS op aan opnieuw te overwegen of honorering van de vraag van de NSKK € 15.000,-- in te zetten voor de organisatiekosten binnen de mogelijkheden van de nota valt;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat ook deze motie, mits die nu wordt ondertekend, bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. Ik rond af. Ik kan mij nu al verheugen op al het moois dat wij de komende tijd van alle gezelschappen die in Drenthe gaan optreden, zullen zien.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. GroenLinks is blij met de nieuwe cultuurnota en de zeer uitgebreide behandeling daarvan, niet in de laatste plaats vanwege de door de heer Schaap al toegezegde wijzigingen en de initiatieven die het college nog zal nemen. Ik noem als voorbeelden de museuminventarisatie, hoewel GroenLinks eigenlijk liever een museumnota wil, het beloofde overleg met het Herinneringscentrum Kamp Westerbork over het project "De oorlog dicht bij huis", het overleg met de PBC dat is toegezegd, nadat hun onderzoeksrapportage met betrekking tot de wetenschappelijke steunfunctie uitleen klaar is en het terugdraaien van de subsidiekortingen bij Drents Taol. Dit alles stemt tot tevredenheid.

Wij zijn verder blij met de aankondiging van een evaluatie van de effecten van de Cultuurnota, bijvoorbeeld door het Onderzoeksbureau CWZ. De zorgen over de bureaucratie bij de uitvoering van de ASV worden door ons gedeeld, vooral als het de vrijwilligersorganisaties betreft. En het is volgens ons dan ook niet nodig om nog twee jaar te wachten om de gevolgen hiervan in beeld te brengen; dat kan volgens ons wel eerder.

Verheugend vinden wij het dat producten en prestaties van organisaties kunnen worden gesubsidieerd, inclusief de overhead. De organisaties moeten dergelijke kosten dus goed inzichtelijk maken.

Er zijn enkele zaken waarop GroenLinks nogmaals de aandacht wil vestigen en dan gaat het onder andere om de podiumkunsten. In de commissievergaderingen van januari en februari hebben wij hierop ook al de aandacht gevestigd.

Bij het podiumkunsten vindt GroenLinks het van belang dat die voor alle groepen in de samenleving bereikbaar blijven, ook voor minima. Er moet sprake zijn van een laagdrempelig, divers en betaalbaar aanbod, in de stad en in kleinere plaatsen. Niet alleen professionaliteit is een reden om kunst en cultuur over te dragen. Er moeten verspreid over de regio voor jongeren kweekvijvers zijn voor muziek, dans en theater. Opleiding van jong talent vinden wij van groot belang. Daarom willen wij het college vragen Theater te Water te ontzien en de subsidie niet te korten maar op het peil van €23.300,-- te houden. Wij wachten het antwoord van de gedeputeerde af, maar wij hebben hierover al een motie klaarliggen. Nu echter de fractie van de PvdA hierover al een motie heeft ingediend, zullen wij die steunen. Het gaat uiteindelijk om het doel. Ik wil hieraan wel toevoegen dat wij onze motie al aan alle fracties hadden toegestuurd en wij enig overleg hierover wel van belang vinden.

Bij alle kunst en cultuur is een basisstructuur van organisaties van belang. Wij wensen ook de Stichting Daarom meer armslag toe. Meedenken over en meedoen aan vorming en opleiding kost geld. Wij vinden jeugdtheater belangrijk en hebben daar geld voor over. Wij vragen de gedeputeerde daarom de subsidie voor Daarom te verhogen tot het gevraagde bedrag. Ook op dit punt hadden wij een motie voorbereid, maar hier geldt hetzelfde als bij het vorige onderwerp: de PvdA heeft hier al een motie over ingediend en dan geldt de macht van het getal.

De heer HEMSTEEDE: Maar wij noemen in onze motie wel een ander bedrag.

Mevrouw SMITH: Inderdaad en misschien dien ik daarom in tweede termijn alsnog onze motie in, maar daarover wil ik, omdat wij de motie van de PvdA nu pas voor het eerst zien, eerst met mijn fractie overleggen.

Het bloeiende amateurkunstleven in Drenthe moet blijven. De behoefte aan kunst blijft, ook in economisch mindere tijden. De inzet moet volgens GroenLinks gericht zijn op die groepen die de minste kans maken om in aanraking te komen met het aanbod van kunst en cultuur. Het college deelt die mening. Daarom zou naar onze mening de subsidie van € 15.000,- voor het Vrouwentoneel Erica gehandhaafd moeten blijven. GroenLinks wil op dit punt een motie indienen.

Motie E

Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen op 23 maart 2005;

Overwegende dat:

- *de cultuurnota De Kunst van het Combineren is verschenen waarin ook de amateurpodiumkunst in Drenthe een belangrijke rol speelt;*
- *het bij het Vrouwentoneel Erica gaat om een laagdrempelige Drentstalige toneelgroep die in heel Drenthe optreedt, voor doelgroepen die een hoge honorering niet kunnen betalen;*
- *de stukken die het Vrouwentoneel Erica speelt worden geschreven door Drentse auteurs;*
- *de geografische herkomst van het publiek dus heel Drenthe en daarbuiten is;*

Van mening zijnde dat:

- *wij ons willen inzetten voor die groepen in de samenleving die het minste kans maken in contact te komen met en gebruik te maken van het aanbod van kunst en cultuur;*
- *het van belang is dat het Drents ook in de amateurpodiumkunst overeind blijft;*
- *wij verantwoordelijkheid hebben voor dit basisaanbod mbt amateurkunst;*

Besluiten:

- *voortzetting van de subsidiering van het Vrouwentoneel Erica en niet over te gaan tot stopzetting van de subsidie;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat deze motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Ook de stichting Dat D'art is inmiddels op de goede weg, zo is ons gebleken na gesprekken en dat vinden wij een pluim waard. Wij wensen die stichting veel succes met de zomer- en de wintertrek.

Naast de podiumkunsten zijn er nog twee punten die wij graag aan de orde willen stellen.

Bij het CBK dient volgens ons de kunstuitleen laagdrempelig, dus goedkoop te zijn. Wij kunnen ons voorstellen dat de provincie in plaats van het Rijk voor verwerving gedurende een overgangperiode nog wel geld beschikbaar stelt, opdat mensen met een laag inkomen en scholen nog van de uitleen kunnen profiteren. In ieder geval stellen wij een geleidelijke afbouw van het bedrag voor. Zo zou in 2005 nog € 35.000,- beschikbaar moeten zijn en in 2006 nog € 20.000,-. Het CBK heeft in de tussentijd de mogelijkheid te bekijken hoe het na die periode verder gaat. Ik heb inmiddels begrepen dat daar al ideeën over zijn. Wij willen dat er nog mogelijkheden blijven voor verwerving van kunst, omdat dit een belangrijke voorwaarde is voor het handhaven van een aantrekkelijke kunstuitleen en het vergroten van het publieksbereik. De dekking van het gevraagde bedrag kan uit de post Onvoorzien of uit de Reserve flexibel beleid komen; hierover kan bij de behandeling van de Voorjaarsnota worden beslist.

Voorzitter. Ik wil hierover een motie indienen.

Motie F

Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen op 23 maart 2005;

Overwegende dat:

- *de cultuurnota De Kunst van het Combineren is verschenen waarin het CBK een positie heeft gekregen als expertisecentrum op het gebied van de hedendaagse kunst, een Spin in het Web;*
- *het van belang is dat kunstuitleen voor alle groepen in de samenleving bereikbaar en betaalbaar blijft;*
- *kunstuitleen voor particulieren laagdrempelig moet zijn;*
- *de landelijke lijn is dat de kunstuitleen geen geld meer krijgt voor het verwerven en huren van nieuwe kunstwerken, dus dat het Rijk de financiering stopzet;*

Van mening zijnde dat:

- *de provincie deze landelijke lijn niet moet volgen;*
- *de provincie voor het kunstaanbod nog steeds geld beschikbaar moet stellen;*
- *mensen met een laag inkomen hier ook van moeten kunnen profiteren;*

Besluiten:

- *overname door de provincie van de verwervingssubsidie voor de Kunstuitleen voor particulieren bij het Centrum voor Beeldende Kunst in plaats van de verwervingssubsidie die vanuit de landelijke BKV gelden beschikbaar was en per 1 januari 2005 niet meer uit de BKV gelden mag worden aangewend;*
- *een geleidelijke afbouw van deze verwervingssubsidie in 2 jaar, te weten € 35.000,-- in 2005 en € 20.000,-- in 2006;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat ook deze motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Het laatste onderwerp dat ik aan de orde wil stellen is het revolving fund. GroenLinks is daar voor. Wat wij echter wel hopen is dat er zoveel mogelijk panden inclusief "onrendabele panden" als molens, kerken en sluizen op de nieuwe provinciale lijst, door Drents Plateau op te stellen, voorkomen, opdat bij oude panden zo weinig mogelijk aan de buitenkant wordt veranderd en er geen afzichtelijke dakkapellen op en uitbouwen aan die karakteristieke panden komen. Voor ons mogen het in 1994 genomen besluit en de nota uit 2002 van Drents Plateau nu eindelijk uitgevoerd worden. De uitvoeringsnotitie van Drents Plateau ligt er nog steeds.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Ik zou mijn bijdrage zingend kunnen beginnen, maar ik heb nog geen les gehad bij de koorschool en dat moet eerst maar eens.

Voorzitter. "Opzij, opzij, opzij, maak plaats, maak plaats, maak plaats, wij hebben ongelooflijke haast," dat zong de deze maand jubilerende Herman van Veen jaren geleden al, en die woorden gelden in onze samenleving nog steeds. Cultuur kan dan een goede manier zijn om de mens eens even stil te laten staan bij zijn manier van leven. Laat je inspireren door een muziekstuk, een toneeluitvoering, of een schilderij. Besef dat het leven meer is dan de jacht naar nog meer stoffelijke goederen.

Vroeger was alles beter, waar gaat het naar toe, zeggen velen. Kan het verleden dan niet negatief zijn? Verleden week was het boekenweek, een groot succes volgens de sector. Tijdens die week stond het verleden van ons land centraal. De belangstelling voor geschiedenis neemt weer toe. Nu moet dit nog vorm krijgen door er in het onderwijs meer uren voor beschikbaar te stellen, en door organisaties in onze provincie die de geschiedenis nader belichten niet te dwarsbomen in hun beleid, of hun het werken bijna onmogelijk te maken. Wij denken in dit verband aan Westerbork, Borger, het Drents Archief in

Assen, Het Drentse Landschap en het behoud van oude monumenten, maar ook aan wat volgende week op de agenda van de Statencommissie CW staat rond de oorlogskinderen.

Waarderen wij als provinciale overheid ook nog het kleine, of gaan we alleen nog door met de grote projecten en instanties? Laten we als mensen ook oppassen voor de droom dat later als ik groot ben het leven pas écht gaat beginnen. Zien we het leven van nú dan niet meer?

Kunst en cultuur hebben te maken met creativiteit en originaliteit. Als mensen mogen wij in opdracht van onze Schepper en in zijn navelgong, van hem als grote kunstenaar in deze wereld, onze creatieve talenten ten toon spreiden. De mens is geschapen om te scheppen, om creatief te zijn en om de creativiteit van anderen te waarderen. Wij moeten ons daarbij niet laten frustreren, omdat wij als kleine mensen nooit de grote kunst zullen kunnen voortbrengen. We kunnen nu al beginnen, we moeten als mens ergens beginnen.

Daarom, voorzitter, is het goed dat wij nu een actuele cultuurnota hebben, die de lijnen voor de komende jaren uitzet. Wij willen nogmaals onze waardering uitspreken voor de heldere nota en de prettig leesbare en de ook qua opzet heldere inspraaknotitie. De lijnen hebben tot verschillende vragen geleid: kan onze organisatie nog wel functioneren, worden we niet wegbezuinigd. Het college mag wel goed bij de les blijven om te voorkomen dat via deze nota ongemerkt bepaalde vormen van expressie verdwijnen. We doen een klemmend beroep op het college ook de kleinere vormen van kunst een toekomst te bieden, en dan niet om de organisatie op zich maar om de kwaliteit van het product.

Mijnheer de voorzitter. Ik heb nog wel een aantal opmerkingen.

Op pagina 15 van de inspraaknotitie verklaart het college zich in het bijzonder te blijven inzetten, financieel en anderszins, voor juist die groepen in de samenleving, die de minste kans maken om in contact te komen met cultuur. Dat gecombineerd met de visie, verwoord op pagina 51 van de inspraaknotitie dat twee ton extra beschikbaar wordt gesteld voor podiumkunsten, doet bij ons de vraag rijzen waarom bijvoorbeeld Theater te Water dreigt te verdrinken. Men vraagt niet veel. Men verzorgt toneel voor juist die groepen die op bladzijde 15 worden genoemd door een lage tariefstelling en door juist op die plaatsen te komen waar grotere en duurderde gezelschappen niet of niet willen komen. Waarom dan niet de daad bij het woord gevoegd? De hierover ingediende motie krijgt dan ook onze steun. Het theater moet voor eenieder bereikbaar blijven en dan is dit gezelschap een goed middel.

Juist die twee ton extra voor de podiumkunsten roept nog een vraag op. Waarom geen steun aan de NSKK of de Stichting Daarom? Het college schrijft dat krachten moeten worden gebundeld, dat samenwerking de oplossing is, maar hoe dan? Met elkaar? Dat kan toch niet, nu het om geheel andere vormen van cultuur gaat? De NSKK presteerde het zelfs om gisteren twee minuten in het NOS-journaal te zijn. Ja, we geven toe, er wordt niet gezongen in het Drents maar in het Latijn en het Fries, maar dat kan geen reden zijn om deze club niet te ondersteunen; het gaat om hoge kwaliteit - twee minuten NOS-journaal heeft de BVO Emmen volgens mij nog nooit gehaald - professionaliteit, om scholing en om vernieuwing; ik wijs op de uitvoering van de Johannes-passie vanavond in Coevorden. Dat past allemaal uitstekend in ons beleid en vandaar onze steun aan motie D van de VVD.

Wij willen ruimte maken voor nieuwe initiatieven, voor een ander aanbod, voor workshops en ook daarin passen de Stichting Daarom en de NSKK. Men wil de jeugd bij de activiteiten betrekken.

Als Dat D'art de nieuwe structuur inderdaad kan invullen, is wat ons betreft ook daar in de toekomst weer ruimte. Het is zoals de PvdA het verwoordde: "Bewijs het dit jaar maar."

Wij betreuren het dat leden en bestuur van het Drents Kamerkoor en de Oratoriumvereniging zoveel slapeloze nachten hebben gehad. De nota liet lang op zich wachten, maar blijkbaar was in die lange aanloopperiode de communicatie niet gelukt.

Over de relatie met de Stichting Schone Kunsten rond 1900 behoeven wij ons na de brief van het college niet al te veel zorgen meer te maken, is onze indruk.

Wij hebben al eerder aangegeven het project "Oorlog dicht bij huis" te steunen. Heeft het college de passende oplossing reeds gevonden?

Op bladzijde 20 van de inspraaknotitie worden bij de "sterke punten" de monumenten die zich lenen voor culturele producties genoemd. Beoogt het college met die opmerking ook daadwerkelijk hulp te bieden, financieel of anderszins, of laat het college Het Drentse Landschap alleen ploeteren met de oude kerkjes op het platteland? Met andere woorden: heeft deze opmerking van het college ook een

positieve grondhouding tot gevolg? Is het college bereid om in nood te helpen om de sterke punten die nu genoemd zijn, ook te beschermen? Wij zien in dit kader dan ook uit naar de notitie van Drents Plateau over de zogenaamde onrendabele monumenten.

De organisaties rond de Drentse taal zullen, zo nodig, een beroep op ons moeten kunnen doen in een fusieproces. In het verleden kostte een fusie altijd extra middelen en dat zal nu wel niet anders zijn, zo vrezen wij. Wat dat betreft houden wij niet strikt vast aan het huidige bedrag van €217.000,--.

Er staat veel te gebeuren. Wij hopen dat de organisaties niet struikelen over de administratieve handelingen en dat de cultuurwereld de komende tijd verrijkt mag worden en dat daarbij veelzijdigheid en pluriformiteit gewaarborgd mogen zijn. In dit kader willen wij ook nog eens het belang van de vele vrijwilligers, die ook op het terrein van de cultuur bezig zijn, benadrukken. We mogen hen niet verliezen. Ons beleid moet erop gericht zijn hen te stimuleren en te ondersteunen waar dat maar mogelijk is. De samenwerking met de gemeenten is essentieel om het beleid te laten slagen.

Ik spreek de hoop uit dat de nieuwe ASV voor veel kleine organisaties geen te grote hobbel is. Aandacht vanuit dit huis op dit terrein lijkt ons een must. De VVD sprak al over "meedenken en faciliterend bezig zijn".

Voorzitter. Tot slot wil ik een opmerking maken in de richting van de staten zelf. Wij betreuren het achteraf dat rond deze nota geen algemene avonden zijn gehouden zoals wel is gebeurd bij het POP. Nu moesten insprekers het doen met maximaal vijf minuten in een commissievergadering en het aanleveren van wat papieren. Dat contact met de burgers en de organisaties had vanuit PS beter georganiseerd kunnen worden dan nu is gebeurd. Nu lag het initiatief veelal bij de burger. Wat ons betreft: wij hebben hiervan geleerd dat het een volgende keer toch maar anders moet.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Bij de afronding van de discussie over de nota "De kunst van het combineren" wil mijn fractie zich beperken tot een aantal opmerkingen over het gelopen proces. Dat kan ook, omdat de inhoud in de zeer uitvoerige commissievergaderingen uitputtend aan bod heeft kunnen komen.

D66 is zeer tevreden over de manier waarop het totstandkomingsproces is gelopen. Er is een conceptnota uitgebracht, de commissie heeft daar het een en ander over kunnen zeggen, aan het veld is ruimschoots de gelegenheid geboden om te reageren, met die reacties is zichtbaar het een en ander gedaan en in de laatste commissievergadering is nog een aantal modificaties aangebracht waardoor het politiek en maatschappelijk draagvlak verder is versterkt. Vandaag tenslotte zullen nog een paar laatste wijzigingen worden bepleit, want politieke partijen houden zo hun, soms op toevallige connecties gebaseerde voorkeuren en komen dan met lijstjes aanzetten.

De heer HARLEMAN: Sommige partijen noemen dat "hun kroonjuwelen".

De heer SLUITER: Voorzitter, verklaart u het onderwerp "kroonjuwelen" binnen de orde?

De VOORZITTER: Ik geloof niet dat het een gepatenteerd begrip is.

De heer SLUITER: De lijn van De kunst van het combineren sluit goed aan bij de eerder vastgestelde Contourennota en de uitgangspunten van de ASV. Onze fractie ziet de Cultuurnota dan ook in samenhang met deze beide instrumenten als een consistent geheel.

Waar het in de grote lijn om gaat, is dat instandhoudingsubsidies plaatsmaken voor prestatiesubsidies en die lijn beschouwen wij als de onze. Waar het vanaf nu om gaat, is de invulling, de vertaling die GS moeten maken van het door PS vastgestelde beleid. En in dit verband is D66 van mening dat het niet aan PS is om subsidieverzoeken te beoordelen, laat staan tot toekenning van subsidies te besluiten. Immers, PS stellen de lijn vast, GS vullen die in en voeren die uit.

Mevrouw SMITH: Betekent dit bijvoorbeeld dat D66 zegt: "Wij geven zoveel miljoen aan GS en GS moeten daar het beleid mee uitvoeren en wij vinden dat dan prima?" Hebben PS dan geen invloed meer op de bedragen?

De heer SLUITER: De benadering die wij kiezen is dat PS het beleid vaststellen. Wat wij vandaag hebben gezien is dat moties zijn ingediend, ook door GroenLinks, waarvan de laatste zin luidt dat PS besluiten tot voortzetting of vaststelling van subsidie, terwijl het naar onze overtuiging de staten niet regardeert om in het verband van de Cultuurnota concrete subsidiebesluiten te nemen. Dat is eenvoudig niet de bevoegdheid van de staten, zo denken wij.

De heer HEMSTEEDE: Maar een motie heeft een politieke betekenis en geen juridische. Met het indienen van een motie geven wij een politiek signaal af.

De heer SLUITER: De heer Hemsteede moet de door hem ingediende moties nog maar eens lezen en wellicht kan het Handboek voor statenleden ook nog een beetje helderheid brengen. Het is in onze beleving zo dat de staten geen individuele subsidiebesluiten kunnen nemen, zeker niet bij motie.

De heer HEMSTEEDE: Wij willen bijvoorbeeld Theater te Water steunen en dan geven wij een politiek signaal aan GS.

De heer SLUITER: Met die motie wordt geen politiek signaal afgegeven, de PvdA meent via de motie een besluit te kunnen nemen.

Wat mevrouw Pannekoek doet, verdient wat mij betreft meer waardering. In haar motie staat dat de fractie van de VVD er bij GS op aandringt een en ander nog eens goed te bekijken, of dat de fractie iets van mening is. Dat PS bij motie een subsidiebesluit vaststellen, kan wat ons betreft niet, maar ik hoor daarover ook graag eens de mening van GS. Ik weet overigens niet of ik op dit moment nog wel de volledige aandacht van GS heb.

De heer SCHAAP: Wij hebben even een juridische discussie over de verschillende begrippen.

De heer SLUITER: Daar was ik al bang voor. Ik ben overigens wel benieuwd hoe het college dit ziet, of het van mening is dat met de moties zoals die nu geformuleerd zijn, niet te veel aan de bevoegdheid van GS wordt gekomen. Laten GS zich hiermee niet de kaas van het brood eten?

Voorzitter. Die discussie neemt niet weg dat ook D66 wel een verlanglijstje heeft van wat nog net even anders of beter zou kunnen. Dat is een bescheiden verlanglijstje - men kent ons - maar op dat lijstje staat wel de stichting Dat D'art. Wij gaan hier echter geen motie over indienen. Wat wij wel doen, is de gedeputeerde vragen of hij bereid is zich nog eens goed te laten informeren over de in onze ogen zeer positieve ontwikkelingen die bij Dat D'art gaande zijn en vervolgens de voorgenomen subsidiekorting nog eens tegen het licht te houden, dit alles vanzelfsprekend met inachtneming van de beleidsuitgangspunten van de nota. Ook vinden wij dat GS nog eens goed moeten kijken naar het Vrouwentoneel Erica. D66 denkt dat deze groep een duidelijk stimulerende rol vervult voor het provinciebreed vitaal houden van amateurtoneel.

De heer BOER: Als de beantwoording vanuit GS niet afdoende is, overweegt D66 dan de indiening van een motie?

De heer SLUITER: Dat zou op zichzelf kunnen, maar die motie zal dan niet als dictum hebben dat PS besluiten subsidie te verstrekken. Dat kan dus niet, vinden wij.

De heer HARLEMAN: Als GroenLinks dus de laatste zin van motie E verandert, zal D66 die steunen?

De heer SLUITER: De motie luidt zoals die nu luidt en ik ga niet over de redactie van een motie van GroenLinks.

De heer HEMSTEEDE: De heer Sluiter kan die motie toch amenderen?

De heer SLUITER: Ik heb aangegeven dat de manier waarop mevrouw Pannekoek haar motie heeft geformuleerd zuiverder is, omdat daarin de verantwoordelijkheden worden gelegd waar ze thuishoren.

Mevrouw SMITH: Maar die formulering is wel het resultaat van voortschrijdend inzicht; misschien na een gesprek met D66?

De heer SLUITER: Ik wacht het allemaal rustig af.

Voorzitter. De overige punten die op het verlanglijstje van D66 staan, zijn in de commissievergadering van 23 februari aan de orde geweest. Ik doel dan in het bijzonder op het initiatief dat de heer Schaap zal nemen om de Drentse schouwburgen met elkaar in gesprek te brengen over een op elkaar afgestemde rol en programmering en ik doel ook op het nagaan in hoeverre er op termijn winst valt te halen uit geheel of gedeeltelijk samenhang van CBK en K&C.

Vanzelfsprekend zijn wij benieuwd naar de verdere uitvoering van de nota, bijvoorbeeld naar de totstandkoming van het Huis van de Taal. Maar ook zouden wij graag een concrete afspraak met GS maken over wanneer de inventarisatie van de musea gereed is voor bespreking in de commissie. Kan de gedeputeerde daarvoor een termijn noemen?

Voorzitter. Wij zullen met de vandaag ingediende moties die rechtstreeks tot doel hebben om subsidie binnen te halen voor bepaalde organisaties, terughoudend omgaan. Niet, omdat wij over die moties geen mening hebben, maar wel omdat wij niet de ambitie hebben om op de stoel van GS te gaan zitten. En deze zin wil ik eventueel nog wel een keer herhalen.

Voorzitter. Samengevat is D66 tevreden over het proces en tevreden over het resultaat. Natuurlijk zullen wij ook bij de ingediende moties nog eens goed kijken in hoeverre die een bijstelling beogen in de richting van ook door ons voorgestaan beleid, maar wij zullen de uitvoering nadrukkelijk bij GS laten. Moties die uitspreken dat PS besluiten subsidie toe te kennen, kunnen wij niet steunen, zoals ik al heb uitgelegd.

Met de vaststelling van deze nota is de cultuur in Drenthe niet klaar of af. Cultuur beweegt en leeft. Er zullen zich ook in de komende periode nieuwe ontwikkelingen aandienen, bijvoorbeeld rondom de wetenschappelijke steunfunctie van de PBC, en voor dat type ontwikkelingen moet in beginsel ook ruimte zijn. Maar nu is besloten dat de financiering van de regionale omroepen toch bij de provincies komt te liggen, dient zich wat ons betreft de vraag aan of er een omroepnota moet komen. Wij denken van wel, maar wij zijn ook benieuwd te horen hoe GS daartegen aankijken.

Tot slot: kunst en cultuur worden geïnspireerd en gestimuleerd door de passie van particulieren, en waar nodig moet de overheid faciliteren, in dienst van die passie. Zo kijkt D66 daartegen aan en wij zien die visie terug in De kunst van het combineren.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. De vorige cultuurnota stamde uit 1995 en dat was een goede nota. Maar tijden veranderen. Er heeft een herijking van het provinciale welzijnsbeleid plaatsgevonden en er is ook een nieuwe ASV.

Het is al eerder gezegd: cultuurbeleid is niet alleen een kwestie van mooie nota's, want het ingezette beleid moet ook getoetst kunnen worden. Het jaar 2005 is dan wel een overgangsjaar, maar duidelijk toetsbare doelstellingen en evaluatiecriteria zijn zeer belangrijk.

Gedeputeerde Schaap heeft in de commissie al toegezegd op de wijze van evaluatie te zullen terugkomen. De OPD is van mening dat daarbij aangesloten kan worden bij het werk van de werkgroep-Programmabegroting.

De OPD is altijd een warm voorstander geweest van het promoten van de Drentse taal en alles wat daarmee samenhangt. In het verleden hebben wij op dit gebied al veel voorstellen gedaan: het aanstellen van een lector, programma's voor onderwijs, plaatsnaamborden met Drentse ondertiteling, loketdiensten met Drentstalige ambtenaren en statenvergaderingen in het Drents. Ik vond het daarom leuk dat Harry Zomer zijn bijdrage in het Drents leverde, al moet mij van het hart dat wanneer Warrie Nijenbrinks nog lid van de staten was geweest, hij gezegd zou hebben: "Ik versta d'r niks van, hol d'r maor mee op."

Voorzitter. Het opzetten van een Huis van de Drentse taal sluit aan bij het eerder door ons geopperde idee van een Drenthe Academie. Voor de OPD is hieraan de voorwaarde verbonden dat aan het samengaan van de Drentse taalinstellingen een gedegen plan ten grondslag hoort te liggen. De gedeputeerde heeft in de commissie CW de toezegging gedaan de Drentse taalinstellingen te vragen om een bedrijfsplan, inclusief huisvesting, frictiekosten en financiële onderbouwing, om daarna in gesprek te gaan met de instellingen over eventuele extra investeringen.

De OPD gaat ervan uit van verdere ontwikkelingen op de hoogte gehouden zullen worden. Het terugdraaien van de efficiencykorting heeft onze steun.

In de commissievergadering van 12 januari heeft gedeputeerde Schaap toegezegd dat het onderzoek naar de positie van De Buitenplaats in Eelde snel wordt gestart en in de commissievergadering van 23 februari zei hij dat het onderzoek zo snel mogelijk van start zal gaan. Hoe snel is snel en hoe snel kunnen wij dit onderzoek nu tegemoet zien?

Nu de financiering van de regionale omroepen van het Rijk naar de provincies overgaat, zal de provincie Drenthe duidelijk moeten maken hoe zij met het omroepbestel wenst om te gaan. De provincie kan niet meer volstaan met het geregeld op ad hoc-basis grote bedragen steken in RTV Drenthe, maar zal haar verantwoordelijkheid en bemoeienis met de regionale en eventuele plaatselijke omroepen duidelijk moeten maken.

In de Cultuurnota staat op pagina 41 dat het proces om tot een omroepnota te komen al in 2003 is gestart. De gedeputeerde heeft in de commissie nogmaals verklaard dat er een omroepnota zal komen, maar waarom moet het allemaal zolang duren? Eigenlijk had er allang een omroepnota moeten liggen. Heeft dit iets te maken met de dubbelzinnige positie van RTV Drenthe dat enerzijds als een budgetinstelling wordt gezien en anderzijds de voordelen van rijksregels geniet?

Mevrouw SMITH: Is de heer De Haas niet van mening dat het belangrijk is eerst het besluit van de Tweede Kamer af te wachten voor de provincie met een nota komt?

De heer DE HAAS: Nee, die mening heb ik niet. Ik denk dat als er een nota is, die altijd nog bijgesteld kan worden. Stel niet uit tot morgen, wat gij heden nog kunt doen.

Met betrekking tot de museumnota kunnen wij ons vinden in de toezegging van de heer Schaap in de commissievergadering. In de commissie is de samenwerking tussen het CBK en K&C aan de orde geweest. Verder onderzoek naar samenwerking en een eventuele fusie vinden wij een interessante gedachte. Is de gedeputeerde bereid een dergelijk onderzoek te starten?

Kortheidshalve ga ik nu niet verder in op Drents Plateau, maar op dit punt wil ik wel hetgeen mevrouw Pannekoek over welstand en dergelijke heeft gezegd, onderschrijven.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. De Kunst van het combineren is het verenigen, het samenbrengen van in dit geval gelden van publieke organen en organisaties, organisaties die met publieke gelden het door de provincie zo omarmde cultuurgoed in Drenthe dienen te behouden en nieuwe trends moeten ontwikkelen en ondersteunen. Vanzelfsprekend moet dit alles voor ieder bereikbaar zijn en dienen wij zonder meer organisaties, die het in zich hebben cultuurgoed en kunst dat in onze provincie aanwezig is, aan de man te brengen, te ondersteunen. Elke drempel die de provincie signaleert en die richting de burger negatief zou kunnen uitwerken, dient dan ook te worden weggenomen.

Als wij spreken over de onvoltooid verleden zijn, zijn het Drents Museum en het Herinneringscentrum Kamp Westerbork de belangrijkste organisaties. Deze twee organisaties dienen zonder meer nu en in de toekomst te worden gevrijwaard van welke korting dan ook. Het organiseren van exposities op het gebied van kunst en de gevolgen van de waanzin van oorlogen dienen wij dan ook te ondersteunen. Een initiatief voor het thema Oorlogskind, door het CDA op de agenda van de commissie geplaatst, dient dan ook uitgevoerd te worden in het herinneringskamp Westerbork. En of dit wel of niet een specifiek Drents thema is, zou niet ter discussie moeten staan. Wel stellen wij als voorwaarde dat het in Westerbork dient plaats te vinden. We stellen dan ook voor daarvoor in deze cultuurnota een bedrag van €20.000,- op te nemen.

Voorzitter. Als het gaat om de vraag waar krijg ik mijn informatie vandaan, over zowel het heden, het verleden als de toekomst en hoe bereik ik op een zo laagdrempelige wijze zowel de jonge als oudere lezers en andere geïnteresseerden dan steekt de PBC met kop en schouder boven alles uit. Deze organisatie staat echter onder grote druk. De politiek in Den Haag - vertegenwoordigende partijen daarvan zien we ook terug in deze staten - kort momenteel op veel terreinen op het gebied van cultuur en welzijn. Gemeenten zijn hiervan het directe slachtoffer. Door het decentraliseren van uitvoerende taken zonder daar geld bij te doen, worden de gemeenten in financiële problemen gebracht, als gevolg waarvan het mes in vele gemeentelijke subsidiestromen wordt gezet. Kortingen op de plaatselijke bibliotheek zijn dan ook geen uitzonderingen. Het gevolg zal zijn dat er bibliotheken dicht moeten, waarmee de laagdrempeligheid van informatie over verleden, heden en toekomst voor de burger wegvalt. Zeker de jongeren die 's woensdagsmiddags op eigen gelegenheid in hun wijk of dorp een bezoek brengen aan de bibliotheek om materiaal voor werkstukken of gewoon op zoek zijn naar een spannend boek, worden weer afhankelijk van hun ouders. Extra gelden zijn dan ook geen verspilde gelden, maar zonder meer verantwoord wanneer de uitgangspunten van de provincie geen gebakken lucht blijken te zijn. Als kinderen jong leren lezen, zo wordt door mensen die ervoor hebben geleerd, gezegd, is dat goed voor het taalgevoel en de ontwikkeling.

Voorzitter. Uit geluiden van plaatselijke vestigingen van de bibliotheken blijkt duidelijk dat extra geld voor de aanschaf van bijvoorbeeld kinderboeken geen overbodige luxe is. Ik stel voor om speciaal voor de aanschaf van kinderboeken dit jaar extra gelden ter beschikking te stellen. Met een bedrag van € 50.000,- kunnen waarschijnlijk alle plaatselijke bibliotheken worden voorzien van extra nieuwe kinderboeken. De PBC kan voor de uitvoering hiervan zorgen.

Voorzitter. Ik wil ook extra aandacht vragen voor de Molenstichting. Insprekers hebben in een helder betoog ons in ieder geval overtuigd van het nut van het structureel ontvangen van een provinciale subsidie. Zoveel molens hebben wij niet meer in onze provincie en dat betekent dat wij zonder meer zuinig dienen te zijn op de molens die wij nog hebben. De goedkoopste manier is de Molenstichting te subsidiëren. Dan is het mogelijk om met behulp van tientallen vrijwilligers de molens in stand te houden en te bewaren voor het nageslacht.

We hebben duidelijk kunnen vaststellen dat wij allen het op één punt helemaal eens zijn: cultuur etcetera dient voor eenieder toegankelijk te zijn, niemand uitgezonderd. De organisatie die in dit verband voor een belangrijke groep iets betekent en waar we niet omheen kunnen, is de Stichting Welzijn Doven Drenthe. Geen enkele organisatie kan deze stichting vervangen en zij kan ook niet bij een koepelorganisatie worden ondergebracht. Ook de dove mens moet zich op de hoogte kunnen stellen van wat er in deze provincie op cultureel gebied aanwezig is.

De heer BEERDA: In welke relatie staat de Stichting Welzijn Doven Drenthe tot de Cultuurnota? Ik heb daar in deze nota niets van kunnen ontdekken.

De heer KLOOS: Ik zal dat nu uitleggen en ik hoop dat die uitleg niet aan dovemansoren is gericht.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. Ik heb hier toch bezwaar tegen. De Stichting Welzijn Doven Drenthe is bij de behandeling van de Welzijnsnota uitgebreid aan de orde geweest en toen is aangegeven dat 2005 een overgangsjaar is. In de commissievergadering heb ik de heer Beumers erop gewezen dat voorstellen om die stichting meer geld te geven bij de Voorjaarsnota moeten worden gedaan, maar dan wel steeds in het kader van de Welzijnsnota. De heer Kloos fietst hier volledig doorheen; zijn opmerkingen horen hier op dit moment niet thuis.

De heer KLOOS: Het is aan mij om dat te beoordelen.

De VOORZITTER: Dat is nog steeds aan mij, mijnheer Kloos, maar vervolgt u uw betoog.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Ik wil de zienswijze van mevrouw Pannekoek onderschrijven.

De VOORZITTER: Ik verzoek de heer Kloos zijn betoog te vervolgen en zich daarbij te beperken tot het onderwerp dat op de agenda staat.

De heer KLOOS: Voorzitter. Ook de dove mens moet op de hoogte worden gebracht op wat er in deze provincie op cultureel gebied aanwezig is. De dovenwereld is, of wij het nu wel of niet leuk vinden, een wereld apart en de SWDD kan op dit gebied veel doen. Zij die al wat langer in PS meedraaien, weten dat het de OPD was die in de jaren negentig op dit punt een statenbreed ondersteunde motie heeft ingediend waarin de staten uitspraken dat het werk van de SWDD zoveel mogelijk ondersteund zou moeten worden. Alle thans aanwezigen hebben kunnen vaststellen hoe teleurstellend de uitkomst van de inspraak bij de Contourennota voor deze groep van burgers was. Het ging om een bedrag van € 9.000,- voor het werk dat voor deze groep van essentieel belang is.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Kunt u niet ingrijpen? De heer Kloos spreekt steeds over de Contourennota en niet over de Cultuurnota.

De VOORZITTER: Ik heb geconstateerd dat de heer Kloos een creatieve link legde met de Contourennota en daarom heb ik hem even de ruimte gegeven. Ik verzoek hem echter die link niet al te ver uit te spinnen, want anders verklaar ik hem wel buiten de orde.

De heer KLOOS: Wel dan niet alle doven in Drenthe in aanraking laten komen met zowel het heden, het verleden en de toekomst, daar gaat het om. Drents Belang stelt daarom voor een bedrag van € 9.000,- structureel beschikbaar te stellen voor de Stichting Welzijn Doven Drenthe (SWDD).

Voorzitter. Verder steunen wij de meeste initiatieven van de andere fracties die erop gericht zijn een verantwoorde uitwerking te geven aan de Cultuurnota 2005-2008.

Voorzitter. Ik zal nu mijn moties indienen.

De heer WIJBENGA: Mijnheer de voorzitter. Kan de heer Kloos twee voorbeelden noemen, waaruit blijkt dat de auditief gehandicapten geen toegang hebben tot de cultuur. Het gaat nu om de cultuur en de heer Kloos wil die cultuur toegankelijk maken.

De heer KLOOS: Ik wijs erop dat de cultuur via het geschreven woord niet direct voor doven beschikbaar is.

De heer WIJBENGA: Dat is niet waar.

De heer KLOOS: De SWDD heeft specifieke mogelijkheden om dat wat wij als cultuurgoed ervaren over te brengen naar de doven.

De heer WIJBENGA: En dan nu nog een goed voorbeeld!

De heer KLOOS: Ik denk niet dat er meer voorbeelden nodig zijn. Het lijkt mij duidelijk en de heer Wijbenga kan mijn motie wel of niet ondersteunen.

De heer BEERDA: De motie die de heer Kloos van plan is in te dienen met betrekking tot de SWDD kan toch nooit binnen de orde verklaard worden?

De VOORZITTER: De heer Kloos moet die eerst voorlezen. Dan weet ik pas wat de inhoud is, waarna ik kan bepalen of de motie wel of niet binnen de orde is.

Ik verzoek de heer Kloos de moties voor te lezen.

De heer KLOOS: Het gaat om de volgende vier moties.

Motie G

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

Kennis genomen hebbende van het debat over Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008;

Constaterende dat het wenselijk is, dat er een nadere invulling wordt gegeven aan deze nota;

Van mening zijnde dat het organiseren van exposities over de gevolgen van de waanzin van oorlogen blijvend dienen te worden ondersteund en het Herinneringskamp Westerbork hiervoor de beste locatie zou kunnen zijn;

Besluiten:

een bedrag van € 20.000,-- in deze cultuurnota op te nemen en deze te gebruiken om het initiatief thema Oorlogskind mogelijk te maken;

en gaan over tot de orde van de dag.

Motie H

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

Kennis genomen hebbende van het debat over Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008;

Constaterende dat het wenselijk is, dat er een nadere invulling wordt gegeven aan deze nota;

Van mening zijnde dat horende de verschillende plaatselijke vestigingen van de PBC dat extra gelden voor de aanschaf van nieuwe kinderboeken geen overbodige luxe is en invulling kan geven aan het uitgangspunt heden, verleden en toekomst;

Besluiten:

om, speciaal bestemd voor kinderboeken, extra middelen hiervoor beschikbaar te stellen van € 50.000,--;

en gaan over tot de orde van de dag.

Motie I

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

Kennis genomen hebbende van het debat over Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008,

Constaterende dat het wenselijk is, dat er een nadere invulling wordt gegeven aan deze nota;

Van mening zijnde dat de Molenstichting uitvoering kan geven aan behoud van onze molens in Drenthe en past binnen de Cultuurnota Provincie Drenthe;

Besluiten:

de Molenstichting structureel € 10.000,-- toe te kennen voor de periode 2005-2008;

en gaan over tot de orde van de dag.

Motie J

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

Kennis genomen hebbende van het debat over Cultuurnota Provincie Drenthe 2005-2008,

Constateernde dat het wenselijk is, dat er een nadere invulling wordt gegeven aan deze nota;

Van mening zijnde dat de doven een aparte plaats innemen en haar vertegenwoordigende organisatie niet kan worden ondergebracht bij een andere koepelorganisatie

Besluiten:

een bedrag van € 9.000,-- structureel beschikbaar te stellen aan de Stichting Welzijn Doven;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de moties G, H, en I bij de beraadslaging kunnen worden betrokken. Ik verklaar motie J buiten de orde, want hierin wordt voorgesteld om aan een instelling die niet binnen het bereik van de Cultuurnota functioneert, een subsidie te verstrekken. Motie J kan dus niet bij de beraadslaging worden betrokken.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Voorafgaand aan de vaststelling van de Cultuurnota, hebben wij de afgelopen anderhalf jaar een heel intensief proces doorgemaakt, waarvan het uiteindelijke resultaat zal zijn dat voor de hele CWZ-sector in dit huis volledig nieuw beleid door de staten is vastgesteld. En dat was nodig, daar hoeven we niet omheen te draaien, het was in alle opzichten noodzakelijk voor de hele CWZ-hoek nieuwe kaders vast te stellen. Dat geldt dus voor de Cultuurnota en voor de nota Mensen in het middelpunt, maar zeker ook voor de Algemene Subsidieverordening. De ASV is een belangrijk instrument om de komende jaren een zekere verzakelijking tot stand te laten komen. Zo worden de mogelijkheden van marktwerking toegelaten, hetgeen niet wil zeggen - we hebben hier al eerder een discussie over gehad - dat dit het primaire doel is; het is slechts een middel om in sommige gevallen te komen tot het zo efficiënt en effectief mogelijk besteden van overheidsmiddelen, ook in de CWZ-sector. Dat is op zichzelf geen mode en het is ook niet een trend die wij willen zetten, het is iets dat gewoon ook in de sector zelf gaande is; en ook daarvoor kunnen wij de ogen niet helemaal sluiten. De ASV is dus een belangrijk middel.

Voorzitter. Ik heb ook vandaag weer een paar maal een angst voor uitvoeringsbureaucratie bespeurd. Die angst is bij mij even groot als bij de staten. Toevallig is in het college van GS gisteren nog eens heel uitgebreid stilgestaan bij de implementatie van de ASV. Daarvoor is in dit huis een heel traject gaande en daarbij wordt er nauwkeurig op gelet dat wordt voorkomen dat de ASV en alles wat daaromheen zit, alleen maar leidt tot nog meer papier en nog meer bureaucratie. Dit college zal buitengewoon scherp in de gaten houden dat dat niet het uiteindelijke gevolg is, want dan zijn wij eerder verder van huis, terwijl wij de flexibiliteit, het snel op maatschappelijke ontwikkelingen kunnen inspelen, als doel hadden geformuleerd in zowel de Contourennota als de Cultuurnota. Ik wil die door mij gesignaleerde angst dus graag wegnemen. Wij zullen het allemaal heel kritisch volgen.

Er is geconstateerd dat er ook in Drenthe, ondanks het feit dat het maar een kleine provincie is, op het culturele veld buitengewoon veel spelers zijn. Juist in de Cultuurnota hebben wij geprobeerd alles goed te rubriceren en een zodanige samenhang aan te brengen dat voor iedereen duidelijk is wat wij de komende jaren gaan doen. Het doet mij deugd dat veel fracties in hun eerste termijn hebben aangegeven met de nota in te stemmen, in ieder geval de hoofdlijnen daarvan te onderschrijven.

Voorzitter. Ik ga in dit stadium nog niet in op alle voorstellen die van de zijde van de staten zijn gedaan, dat doe ik aan het eind van mijn betoog wel, maar ik wil nu eerst ingaan op de bijdragen van de verschillende fracties.

De heer Zomer heeft, terecht, de nota langs de uitgangspunten van het CDA gelegd. En toch ben ik het niet eens zijn analyse van hoe de nota in de Drentse samenleving is gevallen. Eenieder die de In-spraaknotitie leest - dat zijn de harde feiten, maar daarnaast was er natuurlijk ook heel veel mondelinge communicatie - kan daar niet uithalen dat de culturele instellingen zich niet betrokken hebben gevoeld bij het proces van de totstandkoming van de Cultuurnota. Ongetwijfeld zijn er hier en daar instellingen die het niet met het eindresultaat eens zijn, of zich onvoldoende in dat resultaat kunnen vinden - dat zullen wij altijd houden - maar het proces is in de ogen van het college redelijk geruisloos verlopen. Ik zie om mij heen wel eens heel andere dingen.

De heer Zomer heeft zorgen geuit over de rol van de provincie, maar uit de nota valt niet te halen dat de provincie de komende jaren op de stoel van de instellingen gaat zitten. Dat de provincie nu, na tien jaar, helder probeert aan te geven wat het beleid voor de komende jaren zal zijn, waarop wordt ingezet, wat de programmalijnen zijn, wat bijvoorbeeld op het terrein van de podiumkunsten zal worden gedaan, staat helder in de nota. Dat er een verandering gaat optreden in de rol van de provincie ten opzichte van allerlei instellingen, heeft niet alleen met het beleid maar ook met de vastgestelde ASV te maken. Ook de mensen in dit huis weten nu op basis van de Cultuurnota wat de komende jaren gerealiseerd moet worden. Dat wil niet zeggen dat wij op de uitvoeringsstoel gaan zitten. De uitvoering ligt bij de instellingen, de kunstenaars en iedereen in Drenthe die daarin een rol speelt. Maar op basis van de doelstellingen die in de nota zijn geformuleerd, zal de provincie actief nagaan hoe zij mee kan werken aan het zo snel mogelijk bereiken van die doelstellingen.

De heer ZOMER: Hoe duidt de heer Schaap de uitspraak, gedaan in de vorige commissievergadering, dat de tijden waarin de provincie zich beperkt tot beschikkingen en het verder overlaat aan de instellingen voorbij zijn? Uit die uitspraak mag ik toch afleiden dat de provincie werkelijk als uitvoerder aan het werk gaat?

De heer SCHAAP: Dat mag juist niet uit die uitspraak worden afgeleid. Voorbij is de tijd van talloze subsidieregelingen met allerlei voorwaarden en procedures daaromheen. De provincie toetste de binnengekomen aanvragen, gaf een beschikking af en dat was het dan. De komende tijd moet ook in dit huis gewoon nagedacht kunnen worden, initiatieven kunnen worden ontplooid en samenwerkingsverbanden kunnen worden gezocht om de doelstellingen van de nota gerealiseerd te krijgen. Dat is dus een actieve rol van de provincie en dus niet het afwachten tot een subsidieverzoek binnenkomt en dan het hele traject doorlopen. Er is dus sprake van een verschil in werkwijze.

De heer ZOMER: Dus de instellingen moet de uitvoering voor hun rekening nemen en die instellingen mogen hun ideeën over die uitvoering ventileren en als die goed zijn, worden zij daarop ook gewaardeerd?

De heer SCHAAP: Het is in mijn ogen zo helder als glas en er kan dan ook geen misverstand over zijn: ook de zogenaamde preferente instellingen kennen de nota inmiddels van a tot z, zeker als het om hun eigen beleidsterrein gaat en zij zullen op basis van de nota hier aankloppen met ideeën, voorstellen en suggesties om het beleid uitgevoerd te krijgen. En dat is ook precies wat met deze nota wordt beoogd: uitnodigen om ideeën aan te leveren. En als wij van mening zijn dat die ideeën onvoldoende zijn of wanneer wij constateren dat die ideeën achterwege blijven, dan gaan wij zelf op pad om uit te voeren wat in de nota staat. Dát is de rol. Maar wij gaan niet uitvoeren.

De heer ZOMER: Dus het zelf organiseren van evenementen door de provincie is dus beslist niet aan de orde?

De heer SCHAAP: Het festival waarop de heer Zomer nu doelt, wordt niet door ons georganiseerd, maar de festivalorganisator is er bij betrokken om ervoor te zorgen dat dit festival - het gaat in dit geval om het jongerenfestival - er wel komt. Hij haalt de partijen bij elkaar, maakt duidelijk wat wij willen en vraagt de partijen of zij het willen uitvoeren. Zo gaat het en dat lijkt mij een goede werkwijze.

De heer ZOMER: Ik dank de gedeputeerde voor deze toelichting.

De heer SCHAAP: De heer Zomer heeft verder gevraagd hoe het staat met de culturele mobiliteit. Wij hebben inmiddels een voorlopig advies van K&C ontvangen over de betekenis, ook in financiële zin, van het toevoegen van nog meer instellingen aan het rijtje dat er nu al is. Zoals wij er nu tegenaan kijken is het mogelijk om binnen het huidige budget nog een aantal instellingen toe te voegen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het Hunebedden Informatiecentrum, het Gevangenis­museum en het Drents Archief. Als dit binnen het bestaande budget georganiseerd kan worden, dan is dit mogelijk.

De heer Zomer merkte op dat er in de Cultuurnota weinig staat over de bibliotheekvernieuwing. De essentie staat er wel in en dat is niet voor niets. Omdat het om een redelijk omvangrijk proces gaat, is er niet voor niets een marsrouteplan geschreven, waarin precies is opgenomen wat de bedoeling is van de provincie als het gaat om de bibliotheekvernieuwing. Dat plan komt binnenkort in de commissie aan de orde.

De heer ZOMER: In de begeleidende brief bij die marsroute wordt een duidelijke link gelegd naar de Cultuurnota. Ik heb de stelling geformuleerd dat de Cultuurnota, zoals die nu voorligt, alle mogelijkheden biedt te komen tot een bibliotheeknetwerk, waarin de PBC is opgenomen, volgens het model dat is geadviseerd door de commissie-Weidgraaf. Ziet de gedeputeerde dat ook zo?

De heer SCHAAP: Ik weet wel waar de heer Zomer op doelt, maar naar mijn mening is een discussie daarover nu niet op haar plaats. Deze week nog discussiëren wij met de stuurgroep bibliotheekvernieuwing en in die discussie komt dit punt uitgebreid aan de orde. Ik ga nu uit van hetgeen in het marsrouteplan staat, want dat is het vertrekpunt van GS. In dat plan staat precies hoe GS daar tegenaan kijken.

De heer ZOMER: Oké, maar ik wil voorkomen dat er blokkades worden opgelegd op basis van een programma dat wij nu gaan vaststellen. Het kan niet zo zijn dat over een maand wordt gezegd dat de staten bij de vaststelling van de Cultuurnota hebben bepaald dat die en die wensen van de PBC en de bibliotheken niet kunnen worden gehonoreerd.

De heer HEMSTEEDE: Aan welke blokkades denkt de heer Zomer dan?

De heer ZOMER: Het is bekend dat er verschillend wordt gedacht over hoe het bibliotheeknetwerk er precies uit moet zien. Het gaat dan met name om de vraag of de PBC daarin een plaats moet hebben of daar buiten moet blijven. Ik wil op dit moment bij het vaststellen van de voorliggende nota alle opties nog openhouden. Wij moeten niet over een maand horen dat bij de vaststelling van de Cultuurnota is bepaald dat die en die optie niet kan. Ik wil nu die ruimte houden.

De heer HEMSTEEDE: Maar waar zitten dan blokkades in de Cultuurnota voor de voorstellen die in het marsrouteplan zitten en in de stukken die in de volgende commissievergadering of de vergadering daarna aan de orde komen?

De heer ZOMER: Ik zie daar op dit moment geen blokkades in, maar, nogmaals, ik wil van de gedeputeerde horen, of hij die ruimte ook ziet. Ik begrijp uit de reactie van de heer Schaap dat hij de stelling die ik zojuist poneerde, deelt.

De heer SCHAAP: Ik kan alleen maar herhalen dat het uitgangspunt van het college is neergelegd in het marsrouteplan en dat wij daarover en over het advies dat er ligt binnenkort gaan discussiëren met de gemeenten en de bibliotheekbesturen.

De heer ZOMER: Ik was wel tevreden, maar na deze formulering....

De heer SCHAAP: Ik begrijp niet goed wat de heer Zomer mij nu wil laten zeggen.

De heer ZOMER: Er is dan sprake van wederzijds onbegrip.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de VVD heeft ingestemd met de uitgangspunten van de nota en verwacht een cultuuromslag als het gaat om de werkwijze in de komende jaren. Dat is de inzet, dat moet ook echt gebeuren en daar wordt hard aan gewerkt. Dat is overigens een cultuuromslag die niet alleen in dit huis, maar ook bij het college van GS en de staten moet plaatsvinden. Wij hebben net al even een discussie gehad over de formulering van een motie. De staten gaan niet over het toekennen van subsidies, dat klopt, en dat betekent dat onze rol als het gaat om het CWZ-beleid scherp gedefinieerd moet worden.

De fractie van de VVD is uitgebreid ingegaan op de rol van Drents Plateau. Ik onderken dat wanneer de Cultuurnota wordt vertaald zoals de VVD heeft gedaan, die rol drie stappen te ver is. Die kant moeten wij dus ook niet op. De rol van Drents Plateau op het gebied van de ruimtelijke ordening heeft te maken met de deskundigheid bij die instelling op het gebied van archeologie en cultuurhistorie, elementen die in de ruimtelijke ordening tot goede en waardevolle dingen kunnen leiden, zonder dat er sprake is van allerlei nieuwe procedures en allerlei opgetuigde kerstbomen aan advisering. Op dat punt ben ik het met mevrouw Pannekoek eens: de deskundigheid bij Drents Plateau moet worden ingezet om te voorkomen dat belangrijke cultuurhistorische waarden verloren gaan doordat op het terrein van de ruimtelijke ordening te snel besluiten worden genomen, of onvoldoende aandacht wordt geschonken aan cultuurhistorische waarden. Daarvoor hebben wij de cultuurhistorische waardekaart. Via een motie van de VVD is die nog aangevuld om alle cultuurhistorische waarden goed in beeld te krijgen.

Mevrouw PANNEKOEK: Ik beluister dat het met name de bedoeling is dat Drents Plateau op verzoek van de gemeenten en niet ongevraagd adviseert.

De heer SCHAAP: Hoe de onderlinge relatie tussen Drents Plateau en de gemeenten is en hoe het allemaal precies werkt, weet ik niet. De gemeenten zitten er zelf bij en zijn zeer belanghebbend, maar ik denk dat het zo georganiseerd moet worden dat Drents Plateau zijn deskundigheid ook in kan zetten ten behoeve van ruimtelijke orderingsplannen. Daar is iedereen bij gebaat, ook de gemeenten; die gemeenten moeten dat ook wel willen, maar die zitten in Drents Plateau. Ik verwacht niet dat Drents Plateau op de stoel van de gemeenten gaat zitten; die gemeenten zullen daar zelf wel een stokje voor steken. Maar laten we wel gebruikmaken van de deskundigheid bij Drents Plateau.

Mijnheer de voorzitter. Mevrouw Pannekoek heeft ook een opmerking gemaakt over de toegang tot de BKV-gelden. Ik vind dat wij op dat punt heel helder moeten zijn: gemeenten die geen gebruikmaken van een projectcoördinator, maar wel met goede ideeën komen, moeten zonder enige twijfel dezelfde toegang hebben als gemeenten die de andere route kiezen; daar kan geen misverstand over zijn.

Mevrouw PANNEKOEK: Hoe gaan we dat waarborgen?

De heer SCHAAP: Door dat hier nu gewoon af te spreken. Dat moet toch een waarborg zijn. Er komt nog een moment dat de staten gaan spreken over de wijze waarop de BKV-gelden overgedragen worden aan het CBK. Het lijkt mij goed dat op het moment dat de staten een besluit nemen, nog eens duidelijk uiteengezet wordt hoe ervoor gezorgd kan worden dat de adviescommissie transparant in elkaar zit. Dat moet uiteindelijk waarborgen - ik begrijp de angst van mevrouw Pannekoek - dat er niet een soort van inner circle ontstaat waarin partijen elkaar de bal toespelen, want dat moeten we absoluut niet hebben.

De heer HARLEMAN: Meestal wordt dan ook afgesproken dat bij een onafhankelijke instantie geklaagd kan worden als iemand niet tevreden is over de procedure.

De heer SCHAAP: Ik vermoed ook dat er een procedure komt te staan tegenover het afwijzen van subsidies. Wij zullen dit punt meenemen.

Mevrouw PANNEKOEK: Ik ga ervan uit dat wanneer de afspraken in de staten worden besproken daaraan ook een evaluatietraject is gekoppeld. Wij moeten tijdig op de hoogte zijn met hoe het werkt.

De heer SCHAAP: Zo'n traject kan daarin opgenomen worden, dat lijkt mij geen punt.

GroenLinks heeft zijn angst voor bureaucratie en zijn bezorgdheid voor de kleine instellingen naar voren gebracht. De door die fractie ingediende wijzigingsvoorstellen bewaar ik voor het laatste deel van mijn betoog.

De discussie over het CBK en de aankoopgelden is al gevoerd. Wij zijn van mening dat het CBK zich als expertisecentrum als een spin in het web moet gaan ontwikkelen en minder als een kunstuitleenfabriek.

Mevrouw SMITH: Betekent dit dat de gedeputeerde van mening is dat de kunstuitleen zo langzamerhand een stap terug moet doen?

De heer SCHAAP: Nee, de kunstuitleen zou zich in een andere richting moeten ontwikkelen en daar zetten wij op in. Wij willen dat het CBK zich de komende tijd tot hét expertisecentrum in de Drentse kunstwereld ontwikkelt.

Mevrouw SMITH: Kan de heer Schaap hierover nog wat duidelijker zijn, want wat hij nu zegt, gaat mij de pet te boven.

De heer SCHAAP: In de Cultuurnota wordt ervan uitgegaan dat het CBK zich de komende tijd echt ontwikkelt tot hét expertisecentrum binnen Drenthe als het gaat om beeldende kunst. Daar moeten wij dan ook het accent op leggen.

Mevrouw SMITH: Maar in het verleden kreeg het CBK €55.000,-- voor aankoop voor de kunstuitleen ...

De heer SCHAAP: Dat waren rijksmiddelen.

Mevrouw SMITH: Inderdaad, maar dit jaar krijgt het CBK niets meer van het Rijk. Ons lijkt een overgangperiode zeer te rechtvaardigen.

De heer SCHAAP: Dat is de mening van GroenLinks.

De heer HEMSTEEDE: Welke rol ziet de gedeputeerde dan nog voor die kunstuitleen?

De heer SCHAAP: Het zal erom gaan hoe de collectie wordt gewisseld. Dat is een opdracht voor het CBK zonder dat daar nog middelen van de provincie of het Rijk tegenover staan. Er wordt nu nagedacht over andere vormen om dit te doen. Het is niet zo dat vanuit de Cultuurnota wordt geredeneerd dat maar met de kunstuitleen moet worden gestopt. Dat is bepaald niet het geval, maar er zal naar andere vormen gezocht moeten worden om de collectie up-to-date te houden.

De heer ZOMER: Maar dat moet dan allemaal zonder geld? De kunstenaar verkent de markt en wil zijn werk ook graag betaald hebben; handelen zonder geld in de portemonnee lijkt mij heel lastig.

De heer SCHAAP: Ik spreek nu over het voorstel van het college. Het is aan de staten om daar een volstrekt andere mening over te hebben en die horen wij dan graag. Maar de staten weten nu wat de inzet van het college is.

De heer ZOMER: Ik heb in mijn eerste termijn wel iets gezegd over de kunstuitleen en ik heb de reactie van de heer Schaap goed beluisterd.

De heer SCHAAP: Met betrekking tot het Revolving fund en de onrendabele panden, krijgen de staten nog een uitvoeringsnotitie. Ik stel voor dat in die notitie op die onrendabele panden wordt ingegaan, al wijs ik er nu al op dat veel van de panden, die daaronder worden geschaard, eigenlijk rijksmonumenten zijn. Als voorbeeld noem ik de molens.

De fractie van de ChristenUnie heeft nog gewezen op de gevolgen van de ASV voor de kleine organisaties. Ik wijs erop dat de provincie de komende tijd de kleine organisaties behoort te faciliteren. Het mag duidelijk zijn dat onze ASV en alles wat daaromheen georganiseerd wordt, niet als resultaat mag hebben dat de kleine organisaties en de vrijwilligers door de bomen het subsidiebos niet meer zien.

Mijnheer de voorzitter. De fractie van D66 maakte in een interessant betoog duidelijk hoe het einde van de ingediende moties eigenlijk geformuleerd had moeten worden. Het is helder: de staten gaan niet over het toekennen van individuele subsidies - dat doen GS - maar de staten gaan wel over het toekennen van budgetten. De financiële kaders worden dus wél door de staten gesteld.

Er komt een omroepnota. Die nota is er nog niet, omdat het niet nodig is een nota te schrijven als de Tweede Kamer de zorgplicht niet overdraagt. Anderhalf jaar geleden werd in dit huis al aan zo'n nota gewerkt, omdat de verwachting was dat de zorgplicht in november 2003 naar de provincie zou overgaan. Daarna zou het college al vrij snel met de staten in discussie kunnen gaan over de relatie tussen de regionale omroep en de provincie. De Tweede Kamer heeft nu op 3 maart een besluit genomen en daarna is het proces om tot een omroepnota te komen, weer hervat.

Mijnheer de voorzitter. Ik wil een paar opmerkingen maken over de moties. Ik neem aan dat er nog een lunchpauze komt, waarin het college zich nog even over de exacte inhoud van die moties kan buigen. Heel veel moties hebben te maken met initiatieven die ook al in de Cultuurnota zitten, maar die naar de mening van de fracties onvoldoende zijn. Inhoudelijk valt er dan ook niet zoveel over de moties te zeggen. Als het gaat om de jaren 2005 en 2006 heeft de Cultuurnota niet die flexibiliteit die er in de jaren daarna gaat ontstaan. Het is daarom goed dat de staten nadenken over een oplossing van dit probleem. Suggesties daartoe kunnen de staten het college meegeven in de richting van de voorjaarsnota. In de jaren 2005 en 2006 kan dus niet zomaar een optelsom in de richting van het college worden gestuurd met de opdracht die op te lossen zonder andere onderdelen van het bouwwerk te raken.

De heer HEMSTEEDE: Wij hebben ook niet voorgesteld het in de Cultuurnota op te lossen, omdat wij daarin geen ruimte hebben gevonden voor de podiumkunsten. Daarom hebben wij gezegd dat voor de jaren 2005 en 2006 buiten de Cultuurnota naar die ruimte moet worden gezocht.

De heer SCHAAP: Maar ik heb meer moties gezien. Het college wil de moties nog even goed bekijken en in tweede termijn kom ik daarop dan wel terug.

De heer SLUITER: Ik heb gevraagd of de gedeputeerde bereid is nog eens even naar de ontwikkelingen bij Dat D'art te kijken, omdat daar organisatorisch allerlei dingen gaande zijn, die Dat D'art tot een ander type partner maken en omdat de plannen die daar in ontwikkeling zijn, naar onze mening de moeite van het bekijken zeker waard zijn.

De heer SCHAAP: Ik heb deze week een gesprek gehad met de nieuwe zakelijk leider van Dat D'art en aangegeven dat vandaag wordt besloten om het op de manier te doen die de heer Sluiter wenst dan wel dat prestatieafspraken worden gemaakt.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat er behoefte is aan fractieberaad. Ik roep de staten op de kunst van het combineren in praktijk te brengen en de schorsing te gebruiken voor zowel het lunchen, het fractieberaad als enige lichamelijke verzorging.

Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 12.53 tot 13.49 uur.

De heer Kloos verlaat de vergadering.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en ik deel mee dat de heer Kloos vanwege privéomstandigheden de vergadering heeft verlaten. Hij heeft de tekst van zijn bijdrage voor het agendapunt Onderzoek werkbelasting statenleden achtergelaten en ik heb met hem afgesproken die tekst ter hand te stellen van onze vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering, want een niet uitgesproken tekst kan naar mijn mening geen onderwerp van discussie zijn in deze vergadering.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Alvorens de eerste spreker in tweede termijn het woord neemt, wil ik graag onze motie E aanpassen.

De VOORZITTER: Ik had naar aanleiding van de interventie van de heer Sluiter al gerekend op voorstellen tot herredigering van moties.

Als we het helemaal formeel doen, moeten de huidige moties worden ingetrokken, waarna er nieuwe kunnen worden ingediend. Omdat dat ook een enorme belasting betekent, stel ik voor dat degenen die hun moties willen wijzigen, die wijzigingen helder en duidelijk voorlezen en dat de overige statenleden meeschrijven, waarna straks de gewijzigde moties in stemming kunnen worden gebracht.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. Ik had eigenlijk verwacht dat het college, voorafgaande aan de tweede termijn, een reactie zou geven op de moties. Afhankelijk van de reactie van het college, kan een fractie namelijk ook besluiten een motie aan te passen.

De VOORZITTER: Het college heeft in eerste termijn geantwoord. Ik heb de gedeputeerde horen zeggen dat hij niet op elke motie apart zou ingaan. Hij heeft zijn algemene visie op de moties gegeven. Ik stel daarom voor dat de staten gewoon met hun tweede termijn beginnen. Daarop volgt dan de reactie van het college en als de staten het daarna nog nodig achten, kunnen zij nog een derde termijn krijgen, al moet zo'n derde termijn natuurlijk voorkomen worden.

Ik geef het woord aan de heer Hemsteede.

De heer HEMSTEEDE: Mijnheer de voorzitter. Wij willen de heer Sluiter danken voor de goede suggestie met betrekking tot de moties. De intentie van de moties blijft echter onveranderd.

In motie A willen wij het onderdeel vanaf:

"Besluiten tot:

- voortzetting van de gevraagde subsidie..." vervangen door:

"Dringen er bij GS op aan:

- de gevraagde subsidie aan Theater te Water van € 23.000,-- voor 2005 en 2006 voort te zetten;
- de dekking hiervoor te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2005;

en gaan over tot de orde van de dag."

In motie B willen wij de woorden:

"Besluiten:

tot verhoging van de toegekende subsidie...." vervangen door:

"Dringen er bij GS op aan:

- de toegekende subsidie aan Stichting Daarom met € 15.000,-- voor 2005 en € 15.000,-- voor 2006 te verhogen om de oprichting van een Drents jeugdtheatergezelschap mogelijk te maken en toe te stemmen deze middelen in te zetten voor artistieke en zakelijke begeleiding;
- deze uitgaven te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2005;

en gaan over tot de orde van de dag."

Mevrouw PANNEKOEK: Naar mijn mening kunnen voorstellen die bij de Voorjaarsnota worden gedaan, pas in 2006 ingaan.

De heer BEERDA: Ik neem aan dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota ook de rekening 2004 wordt behandeld. Als wij ervan uitgaan dat daar een voordeeltje in zit, dan kunnen wij dat voordeeltje toch aanwenden voor uitgaven in 2005?

De heer DE HAAS: Is het dan niet reëler om nu de Cultuurnota vast te stellen en de staten de gelegenheid te geven bij de Voorjaarsnota met amendementen te komen? Wij lopen nu wat voor de muziek uit en bij de behandeling van de Voorjaarsnota hebben wij inzicht in de afrekening van 2004. Dan kunnen wij wellicht daaruit nog geld halen voor 2005 en kunnen de voorstellen voor 2006 gewoon geamendeerd worden.

De VOORZITTER: Ik krijg de indruk dat nu een financieel-technische discussie ontstaat en ik aarzel om in mijn functie van voorzitter de staten een suggestie aan de hand te doen. De extra uitgaven voor 2005 kunnen ten laste van de post Onvoorzien worden gebracht, terwijl de extra uitgaven voor 2006 bij de behandeling van de voorjaarsnota kunnen worden geregeld; die technische oplossing leg ik nu geheel vrijblijvend in uw midden.

De heer SLUITER: Ik wil de heer Hemsteede nog een vraag stellen over motie B.

De VOORZITTER: Dat mag.

De heer SLUITER: De nota De kunst van het combineren heeft als grote lijn dat geen organisatie- of instandhoudingssubsidies meer worden verleend, maar alleen nog prestatiesubsidies. Nu stelt de heer Hemsteede voor - hij heeft zijn woorden nu aldus gewijzigd dat hij er bij het college op aandringt - te komen tot de oprichting van een Drents jeugdtheatergezelschap. Ik zie dat toch weer als het subsidiëren van een organisatie en niet van een prestatie.

De heer HEMSTEEDE: Voor een deel heeft de heer Sluiter daar gelijk in. Hetzelfde probleem speelt bij de NSKK, waar een deel van de organisatiekosten nog niet vertaald is in productiekosten. Maar volgens mij lukt het niet alleen producties te subsidiëren zonder dat wij de mogelijkheden scheppen om die producties te organiseren. Wij hebben het gevraagde bedrag ook aanmerkelijk verlaagd, omdat wij van mening waren dat de personele lasten wel een heel grote druk vormden.

De heer SLUITER: Maar als de heer Hemsteede het in beginsel met mij eens is, dan begrijp ik niet waarom hij juist voor de Stichting Daarom een uitzondering maakt. De heer Hemsteede gaat organisatiekosten subsidiëren, terwijl nog maar moet worden afgewacht of er ooit een product komt dat in het kader van de nota past. De heer Hemsteede neemt nu een voorschot.

De heer HEMSTEEDE: Ik heb niet gezegd dat ik het in beginsel met de heer Sluiter eens ben, ik heb alleen gezegd dat wij wel de door hem gesignaleerde moeilijkheid zien. Er zijn tal van instellingen die door de provincie gesubsidieerd worden, waarbij gewoon rekening is gehouden met de menskracht; dat is niet iets unieks voor de Stichting Daarom.

De heer SLUITER: Mijn punt is dat in de moties behalve iets over de oprichting van een jeugdtheatergezelschap, niets over prestaties is geformuleerd.

De heer HEMSTEEDE: Het college heeft gezegd dat Daarom een goed product levert, maar dat de prestaties in de gaten worden gehouden omdat de ASV ook op die stichting van toepassing is. Als er een Drents jeugdorkest is, kan er volgens mij ook wel een Drents jeugdtheatergezelschap zijn. Voorzitter. Wij zullen de moties C, D en E steunen. Daarnaast zullen twee leden van mijn fractie motie F nog steunen. De overige moties worden door de PvdA niet gesteund.

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Ik kan heel kort zijn. De rolverdeling tussen de provincie en de instellingen is voor mijn fractie een heel belangrijk punt. De heer Schaap heeft in zijn beantwoording scherp gezet hoe provincies voortaan met de instellingen omgaat en op grond van dit antwoord zullen wij voor de nota stemmen.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. De heer Zomer sprak zo zacht dat ik het toch nog even vraag: zei hij dat de fractie van het CDA vóór de nota gaat stemmen?

De heer ZOMER: Ja!

Voorzitter. Wij zullen niet voor motie H stemmen.

In de andere moties zijn veel sympathieke zaken genoemd, maar er zijn nog heel veel andere sympathieke zaken, die niet in een of andere motie zijn genoemd. Wij hebben van de gedeputeerde gehoord dat momenteel het budget voor 2005 op is, dus dat al het geld dat nog beschikbaar wordt gesteld, ten koste van iets anders gaat.

Het lijkt ons goed dat alle zaken die nu genoemd zijn, aan de orde komen bij de behandeling van de voorjaarsnota, wanneer ook het resultaat over 2004 bekend is. Dan kunnen wij een integrale afweging maken. Wij stellen GS voor met een voorstel te komen over de besteding van het resultaat over 2004. Op dit moment zullen wij ons van stemming over de moties onthouden.

Op het Herinneringscentrum Kamp Westerbork komen wij nog terug. Wij hebben gevraagd dat punt te agenderen voor de volgende commissievergadering in relatie tot het project Oorlogskind.

De heer BEERDA: In de commissievergadering van 30 maart staat het voorstel van het CDA om het project Oorlogskind te subsidiëren op de agenda. Een ander, daarmee niet direct verband houdend punt, is het voorstel van het herinneringscentrum met betrekking tot Oorlog dicht bij huis. Het gaat toch om twee aparte dingen?

Mevrouw SMITH: Motie G van Drents Belang heeft betrekking op Oorlogskind.

De heer ZOMER: Formeel zijn het twee aparte dingen, maar wellicht houden die toch meer verband met elkaar dat het op eerste gezicht lijkt.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. De BKV-regeling is voor de VVD een zwaar punt. Mijn fractie blijft voorstander van een scheiding van de machten en wij komen hier nog uitgebreid op terug. Maar de overtuiging waarmee de gedeputeerde zegt dat in principe iedereen die aan de criteria voldoet, aan de regeling moet kunnen deelnemen, heeft ons wel enigszins gerustgesteld.

Hetzelfde geldt voor zijn reactie op onze zorgen over Drents Plateau. Wij houden die zorgen en wij zullen de gang van zaken kritisch blijven volgen, maar wij proberen bij de gedeputeerde dezelfde visie die wij daarop hebben en daarom willen wij wel afwachten hoe het gaat lopen.

Voorzitter. Ik kom op de moties. Ik zit natuurlijk ook nog in het gewenningsproces van duaal opereren, maar ik ga ervan uit dat wanneer een meerderheid in de staten bepaalde initiatieven steunt, het college die initiatieven zeer welwillend zal bekijken en dat het bereid is met ons naar een oplossing te zoeken. Wij steunen de moties A en B.

Het project van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork De oorlog dicht bij huis kwam op een heel laat moment bij de commissie. De VVD heeft daarom in de commissievergadering laten weten op dat moment de consequenties ervan nog niet allemaal te kunnen overzien. Inmiddels hebben hierover wat meer gesprekken plaatsgevonden.

Wat wij met motie C zeggen is dat wij heel graag willen dat dit project doorgaat en dat wij nog enige ruimte willen hebben in het bedrag, omdat niet duidelijk is wat het allemaal gaat kosten. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college en zo nodig zullen wij bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2005 hierop terugkomen.

Ons antwoord op de vraag van D66 of wij instanties subsidiëren om die in stand te houden, is nee. Wij hebben motie D ingediend, omdat wij tijdens de vorige commissievergadering hebben gemerkt dat er organisaties zijn die nog een beetje moeten beginnen en die hun overhead- en promotiekosten nog niet heel goed in hun projecten hebben versleuteld en dus iemand moeten hebben die de boer opgaat en de briefjes verstuurt. Wij willen twee organisaties twee jaar lang de kans geven iets op poten te zetten, maar daarna zullen ze binnen hun eigen projectaanvragen gewoon moeten zorgen voor de continuïteit. Wij hebben organisaties uitgezocht die naar onze mening gestimuleerd moeten worden en daarbij zijn wij uitgekomen bij twee professionele organisaties op het snijvlak van amateurs en professionals, die mensen opleiden. Wij willen die gezelschappen twee jaar lang de kans geven een organisatie op te zetten waarmee zij projecten binnen kunnen halen en na die twee jaar moeten zij die kosten binnen hun projecten verrekenen.

In de Welzijnsnota hebben wij de kleine welzijnsorganisaties de mogelijkheid geboden een beroep te doen op onze preferente instellingen en dat is in nota veel minder het geval, vooral voor de professionals.

Wij handhaven daarom motie D. Volgens mij zit er in het budget cultuurbereik nog voldoende geld voor een verhoging van tweemaal € 5.000,--.

Wij steunen motie E over het Vrouwentoneel Erica niet, omdat er naar onze mening meer van dit soort gezelschappen zijn en waarom zouden wij dit gezelschap dan wel steunen en de andere niet?

Motie F over de kunstuitleen steunen wij ook niet.

Motie G van Drents Belang vind ik ronduit onfatsoenlijk. Wij hebben allemaal de stukken van het CDA gekregen en wij hebben ook afgesproken de volgende commissievergadering het project Oorlogskind te bespreken. Ik vind het dan ook niet passend op dit moment met deze motie te komen.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Wij willen, met dank aan de heer Sluiter, onze moties E en F aanpassen.

In motie E wordt de passage vanaf "Besluiten:" vervangen door:

"Dringen er bij GS op aan:

- de subsidiestop van het Vrouwentoneel Erica te heroverwegen en de dekking hiervoor te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota;

en gaan over tot de orde van de dag."

In motie F willen wij het woord "Besluiten:" vervangen door:

"Adviseren GS de volgende maatregelen te treffen" en daaraan toe te voegen: "En de dekking hiervoor te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota."

Met betrekking tot de moties van de andere partijen, willen wij nu onze intentie wel uitspreken om bij de behandeling van de voorjaarsnota te bekijken of de financiering uit de post Onvoorzien of de Reserve flexibel beleid kan komen. Wij horen wel graag hoe GS over de moties denken.

Ik wil nog wel een opmerking maken in de richting van de fractie van Drents Belang. Het is jammer dat de heer Kloos al weg is, maar ik wil mijn opmerking wel kwijt. Ik vind het jammer dat die fractie over de Stichting Welzijn Doven Drenthe zo populistisch is. Het is een heel serieus onderwerp en als Drents Belang er al iets mee wil dan moet zij bij de voorjaarsnota hiermee komen, want de manier waarop het nu is gegaan, doet meer kwaad dan goed.

Mijn fractie zal de moties A,B en C steunen.

Wij steunen D niet, want wij hebben voor het kunstenpodium in plaats van voor de NSKK gekozen.

Met betrekking tot motie G neem ik de woorden van mevrouw Pannekoek over.

De moties H en I zullen wij niet steunen.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie zal de moties A, B, C, D en E steunen. Motie E steunen wij omdat het Vrouwentoneel Erica in heel Drenthe optreedt en is daarmee een Drentse aangelegenheid.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Ik kan tamelijk kort zijn. De vraag is natuurlijk of vandaag een besluit moet worden genomen over de moties, waarin een verhoging van de uitgaven wordt voorgesteld. Wij denken dat dit wel kan, omdat deze bespreking een relevant moment is om aanvullingen op het in de nota verwoorde beleid te bespreken. Dat de dekking dan naar de voorjaarsnota wordt verschoven, kan naar onze mening wel, zij het dat de dekking dan bovenop de nota komt zoals die nu voorligt.

Mevrouw KAAL: Stel dat er bij de behandeling van de voorjaarsnota nog andere zaken aan de orde komen, geeft een besluit vandaag dan geen valse hoop?

De heer SLUITER: Als, wanneer de voorjaarsnota aan de orde is, de situatie zo dramatisch is dat er geen dekking te vinden is, dan is er sprake van een nieuw feit. In die situatie moeten wij dan maar besluiten waarin wij gaan strepen.

De heer VEENSTRA: Maar wij laten ons er toch niet toe dwingen alleen bij de voorjaarsnota geld beschikbaar te stellen? Als wij gedurende de rest van het jaar ook iets vinden dan dienen wij daarover toch voorstellen in en als daaraan financiële consequenties verbonden zijn dan nemen wij die op dat moment toch? Wij beperken onze positie wel heel erg als wij slechts op een moment in het jaar tot uitgaven mogen komen.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Wij steunen de motie over Theater te Water, motie A, vanuit de overweging dat er een scholingsaspect aan de orde is en dat een breed publiek wordt bereikt.

Talentontwikkeling vinden wij een lokaal initiatief overstijgende activiteit.

Het voorstel in motie B vinden wij toch te veel zitten in de sfeer van organisatiekosten en daarmee niet voldoende corresponderend met de bedoelingen van het nieuwe beleid.

Motie C steunen wij. In de commissie hebben wij GS al gevraagd deze kwestie op een elegante manier op te lossen, want naar ons gevoel zou hierover geen politiek debat moeten plaatsvinden.

Ten aanzien van motie D blijven wij op hetzelfde punt haken als bij motie B. Het op deze manier bijdragen in organisatiekosten wringt net iets te veel met De kunst van het combineren.

In het Vrouwentoneel Erica zien wij iets dat ten goede komt aan het hele amateurtoneel in de provincie en op die basis gaan wij akkoord met motie E, zeker nu de redactie ervan is aangepast.

Dit geldt niet voor motie F over het CBK. Waar het Rijk ervoor kiest de subsidiëring stop te zetten, lijkt het mij een slecht signaal dat de provincie de subsidiëring overneemt of afbouwt. Als er al een afbouw moet komen, dan moet die voor rekening van het Rijk komen. Die afbouwregeling is er blijkbaar niet en de provincie moet niet in dat gat stappen.

De moties G, H en I laat ik onbesproken.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ook de OPD heeft zich over de procedure gebogen. Wij hebben geen moties ingediend, omdat wij de thans voorliggende nota alleszins aanvaardbaar vinden en omdat al even is gesproken over het onderzoeken van beroepsmogelijkheden wanneer instellingen of organisaties met kortingen of afwijzingen te maken krijgen. Naar onze mening zouden zij dan bij de staten van Drenthe terecht moeten kunnen. Maar dat is een kwestie waarover het college zich nog eens rustig moet buigen.

Wij zijn het met de heer Veenstra eens dat moties te allen tijde ingediend kunnen worden als tevens de dekking voor de uitgaven is aangegeven; dat is het budgetrecht van de staten.

Voorzitter. Wij zullen op dit moment geen moties steunen. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota komen wij eventueel zelf met moties. Dat tijdstip vinden wij zuiverder voor de discussie.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Ik wil mijn bijdrage in tweede termijn houden naar aanleiding van de moties. Ik wil beginnen met de opmerking die ik in eerste termijn maakte, te herhalen. Aan de ene kant is er sprake van moties met een bepaald doel en aan de andere kant ligt dan de discussie over de dekking.

De moties A, B, C en D hebben betrekking op initiatieven die al wel in de Cultuurnota zitten, maar naar de mening van de meeste fracties in onvoldoende mate. De wijzigingen in de dictie zijn naar mijn mening bedoeld om de financiële afweging bij de voorjaarsnota te maken. Het college krijgt nu eigenlijk de opdracht om deze voorstellen daarbij mee te nemen. Dat betekent dat de staten bij de behandeling van de voorjaarsnota ook zelf nog die afweging kunnen maken.

De eerste vier moties zijn het college dierbaar en bij de behandeling van de voorjaarsnota wordt daarvoor de juiste dekking afgesproken.

Mevrouw KAAL: Bij de behandeling van de Nota Mensen in het middelpunt zijn twee groepen blijven liggen, waarvoor nog financiën gezocht zouden worden. Het kan best zijn dat wij die ook nog willen meenemen naar de voorjaarsnota.

De heer SCHAAP: Het is aan de staten om elk voorstel dat zij wensen in te dienen en daarbij gebruik te maken van hun budgetrecht. Alleen, het is aan het college om nu in elk geval voor de moties A, B, C en D dekking te zoeken en de staten geven daarbij een vingerwijziging in de richting van de voorjaarsnota. Dat is een helder verhaal. Het college komt dus bij de voorjaarsnota met een dekkingsvoorstel en als de staten het daarmee niet eens zijn, zijn zij weer aan zet. Ik denk dat we het zo moeten afspreken.

De heer LANGENKAMP: In motie C worden de jaren 2005 en 2006 genoemd, terwijl het daarin genoemde project nog twee jaar langer loopt. Komt het college in de voorjaarsnota ook daarvoor met een voorstel?

De heer SCHAAP: De heer Langenkamp haalt mij eigenlijk de woorden uit de mond, want ik had de fractie van de VVD willen vragen of er sprake is van een vergissing, want het betreft een vierjarig project.

Mevrouw PANNEKOEK: Het is een vierjarig project, maar de gelden worden voor twee jaar toegekend. Daarna volgt een heroverwegingsmoment, zoals dit bij meer projecten geldt. Na twee jaar wordt bekeken of het project op koers ligt en hoe het loopt en het is natuurlijk wel uitdrukkelijk de bedoeling om daarna ook die gelden beschikbaar te stellen, maar ik ben uitgegaan van de ook voor andere projecten geldende methode.

De heer SCHAAP: Dat is dan helder.

De heer LANGENKAMP: Het gaat mij vooral om het woordje "zodanig" in het besluit. Het betekent dat met het project gestart kan worden in de gedachte dat het inderdaad vier jaar duurt.

De heer SCHAAP: Dat geldt voor heel veel dingen in de nota, waarbij na twee jaar een streep is getrokken. Maar goed, ook daarmee moeten wij met verstand en wijsheid omgaan.

Voorzitter. Het Vrouwentoneel Erica is typisch een voorbeeld van culturele infrastructuur en past daarmee binnen de nota. Als deze motie betekent dat het vrouwentoneel niet nog een plek moet krijgen in de Cultuurnota, maar dat het vrouwentoneel wel in aanmerking moet komen voor een prestatiesubsidie dan biedt de Cultuurnota daarvoor nog alle mogelijkheden. Ik ga ervan uit dat GroenLinks dan wel weet hoe er verder gecommuniceerd moet worden.

De discussie over het CBK en de Kunstuitleen is al gevoerd en op grond van die discussie ontraadt het college aanvaarding van motie F.

Hetzelfde geldt voor de moties G, H en I.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek om een korte schorsing, want wij hebben behoefte aan enig overleg.

De VOORZITTER: Dan schors is de vergadering.

(Schorsing van 14.22 tot 14.26 uur.

De heer De Haas verlaat de vergadering.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en ik vraag de indieners van de moties of zij in het betoog van het college nog aanleiding zien om moties in te trekken.

Mevrouw SMITH: Voorzitter. Wij handhaven onze moties.

De VOORZITTER: Ik constateer dat alle moties gehandhaafd worden.

De heer HEMSTEEDE: Nee, het college heeft op die manier geantwoord dat onze moties A en B niet hoeven te blijven bestaan. Maar mijn fractievoorzitter denkt daar kennelijk anders over.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Wij handhaven onze moties, daar moet gewoon over gestemd worden.

De VOORZITTER: Ik denk dat de fractie van de PvdA de door het CDA gevraagde schorsing ook beter voor fractieberaad had kunnen gebruiken.

Volgens het Reglement van orde moet ik nu eerst het statenstuk in stemming brengen en pas daarna de moties. Gelet op de discussie lijkt mij dat een wat rare gang van zaken en daarom stel ik voor eerst over de moties te beslissen en pas daarna over de Cultuurnota.

Daartoe wordt besloten.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heren Zomer en Idema voor het afleggen van een stemverklaring.

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. In tweede termijn heb ik ons standpunt meegedeeld. Uit de tweede termijn van het college hebben wij begrepen dat wij bij de voorjaarsnota een integrale afweging kunnen maken en daarom zullen wij nu de moties A, B, C, D en F steunen en de overige moties niet.

De heer IDEMA: Mijnheer de voorzitter. Ik ga akkoord met de nota en enkele moties, mits de gedeputeerde zich aanmeldt bij de Stichting Drentse Taol met als mogelijk einddoel deelname aan het Drents Dictee 2006.

Afgelopen zaterdag zijn door RTV Drenthe de opnamen gemaakt van het Drents Dictee 2005. Deze opnamen worden a.s. vrijdag om 18.40 uur uitgezonden en ik roep iedereen op te kijken.

De VOORZITTER: Over stemverklaringen kan niet gediscussieerd worden en er kan niet voorwaardelijk worden gestemd; de heer Idema moet dus alsnog beslissen of hij voor- of tegenstemt.

In stemming komt motie A, zoals die in tweede termijn is gewijzigd.

Motie A wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de Fractie de Jong tegen aanvaarding van de motie heeft gestemd, doch de overige fracties daarvóór.

In stemming komt motie B, zoals die in tweede termijn is gewijzigd.

Motie B wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de Fractie de Jong tegen aanvaarding van de motie heeft gestemd, doch de overige fracties daarvóór.

In stemming komt motie C.

Motie C wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de Fractie de Jong tegen aanvaarding van het voorstel heeft gestemd, doch de overige fracties daarvóór.

In stemming motie D.

Motie D wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat Fractie de Jong en de fractie van GroenLinks tegen aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daarvóór, terwijl de fractie van D66 aantekening wordt verleend zich van stemming te hebben onthouden.

In stemming komt motie E.

Motie E wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat Fractie de Jong en de fracties van CDA en VVD tegen aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daarvóór.

In stemming komt motie F.

Motie F wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van de PvdA, met uitzondering van de dames Goudriaan en Huisman, Fractie de Jong, de ChristenUnie, D66 en VVD tegen aanvaarding van de motie hebben gestemd.

In stemming komt motie G.

Motie G wordt met algemene stemmen verworpen.

In stemming komt motie H.

Motie H wordt met algemene stemmen verworpen.

In stemming komt motie I.

Motie I wordt met algemene stemmen verworpen.

Aan de orde is de vaststelling van statenstuk 2005-179.

Het statenstuk wordt met algemene stemmen aangenomen.

2. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 21 februari 2005, kenmerk 2005001703, Wijziging samenstelling algemeen bestuur Samenwerkingsverband Noord-Nederland

(statenstuk 2005-181)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

3. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 1 maart 2005, kenmerk 2005001984, Wijziging samenstelling Algemene vergadering IPO

(statenstuk 2005-182)

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik wil in de eerste plaats opmerken dat mijn voorletters A.H.J. en niet A.G.H. zijn en in de tweede plaats wil ik opmerken dat het niet gaat om een afvaardiging van de VVD maar van de Drentse staten in het IPO.

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor met deze opmerkingen rekening houdend met dit voorstel in te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

K. Onderzoek werkbelasting statenleden

De VOORZITTER: Ik wil bij dit agendapunt een korte toelichting geven. Het was de bedoeling dit onderwerp te agenderen voor de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 2 maart, maar die vergadering heeft vanwege het platvallen van het openbaar bestuur toen er enkele centimeters sneeuw vielen, geen doorgang gevonden. Vandaag is de laatste gelegenheid om onze vertegenwoordigers in het IPO iets van het gevoel van de staten over dit onderwerp en de aanbevelingen van de IPO-commissie mee te geven.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie heeft dit Onderzoek werkbelasting statenleden in belangrijke mate voor kennisgeving aangenomen en wij gaan zelf niet onderzoeken hoe wij de werkzaamheden wat anders kunnen inrichten.

Wij zijn akkoord met de aanbevelingen in bijlage 3 van de bijgevoegde brief van het IPO, met dien verstande dat wij het wel eens zijn met een verhoging van de wedde voor statenleden, maar dat wij ons afvragen of in het huidige economische klimaat een verhoging met 53% ineens wel reëel is.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Het IPO heeft het mandaat gehad om de werkdruk van en de compensatie voor de statenleden te onderzoeken en dat onderzoek heeft een prima rapport opgeleverd. Wat ons betreft gaat het IPO met dit rapport het overleg met de minister in. Wij zien wel wat er uit dat overleg komt.

Ik ben het met de heer Veenstra eens dat het er niet zozeer om gaat of er geen kanttekeningen bij de conclusies te maken zijn - er wordt een werkdruk van 21 uur per week genoemd, maar onze ervaringen van de afgelopen weken zijn wat anders - maar om de grote lijn. Wij moeten ons goed realiseren dat het in deze tijd gevoelig ligt over een verhoging van de eigen inkomsten te spreken, maar aan de andere kant kunnen wij, wanneer wij het werk en de vergoeding ervoor, serieus nemen, dit aspect niet zestien jaar in de hoek laten liggen. In die zin is het goed dat het aan de orde komt. De stijging lijkt groot, maar zestien maal de inflatiecorrectie is al een groot bedrag. Ik denk dat het overleg maar ingegaan moet worden en wij zien dan wel wat de onderhandelingen met het ministerie opleveren.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb van de fractie van D66 begrepen dat zij zich graag schaart achter de woorden die ik zal spreken. Ik ben heel blij dat ik die steun al bij voorbaat heb. De combinatie ChristenUnie-D66 is niet zo alledaags en ik ga ook niet ruilen als het om de gekozen burgemeester gaat, dat zeg ik nu al.

Mijnheer de voorzitter. Ik wil over dit voorstel toch iets meer zeggen dan de vorige sprekers, al stemmen ook wij in algemene zin in met het rapport van het IPO. Het heeft ook iets te maken met de waardering voor en de uitstraling van het werk van provinciale staten op de burgers in het algemeen en op sommige burgers in het bijzonder. Een paar voorbeelden daarvan wil ik de staten niet onthouden.

Een vage kennis vroeg mij een aantal weken geleden hoeveel tijd het statenwerk mij kost. Mijn antwoord was dat dit van periode tot periode varieert: soms 10 uur en soms 25 uur. Zijn reactie was: "Mijn broer heeft een modelspoorlijn en daar is hij ook zoveel tijd aan kwijt." Over waardering voor het werk van provinciale staten gesproken!

Ik heb het Dagblad van het Noorden gehaald met een heel kort zinnetje waarin ik mijn opvatting over dit werk weergaf. Als reactie daarop, kreeg ik 's avonds op mijn e-mail onder meer de volgende reactie.

"Schandelijk dat er nog zulke mensen bestaan en dan ook nog voor in het kerkbankje durven te zitten. Ik weet een heel goede oplossing voor dat gespuis, maar ik zal het niet zeggen, want dan lopen jullie naar de rechter, hoeven jullie ook niet te betalen, maar ik wel. Als het jullie niet bevalt, donder dan op, zulk gespuis kunnen we missen als kiespijn en dan zeggen dat jullie zoveel werken. Ik heb het gezien, een lachertje. Ik hoop dat jullie je portie ongeluk nog wel krijgen. Ik gun het eenieder van jullie van harte." Ook over waardering voor het statenwerk gesproken!

Ik wijs er verder op dat vanaf 1990 tot 2005 de staten bij de honorering van hun werk bij de rijksoverheid helemaal buiten beeld zijn gebleven. De inzet van mijn fractie zal, verhoging of geen verhoging van het bedrag, blijven zoals die nu is, maar als wordt gerekend met een verhoging van 3% per jaar vanaf 1990, kan ik niet zeggen dat het nu genoemde bedrag zo overtrokken is. Als het minder wordt dan zullen wij daar niet moeilijk over doen, want enige bescheidenheid past statenleden ook.

De heer C.D. DE JONG: Mijnheer de voorzitter. In de stukken die bij dit agendapunt behoren, las ik dat de heer Veenstra zich tijdens de Algemene vergadering van het IPO van 23 december 2004 afvroeg of een salarisverhoging van 53,5% per 2007 wel reëel was. Hij zei dat namens Drenthe. Ik weet niet precies waar het percentage van 53,5 op gebaseerd is, maar welk percentage is dan wel acceptabel?

Publiekelijk praten over de eigen salarisverhoging ligt niet iedereen even lekker. De burgers van dit land roepen dan al snel: "Zie je wel, het zijn echte zakkenvullers." Die suggestie werp ik echter verre van mij. Statenleden en fractievoorzitters doen hun werk voor een relatief laag salaris.

Onlangs is vastgesteld dat de gemiddelde werkbelasting 21 uur per week is. Ik heb van mijn eigen werkgever 8 uur onbetaald verlof gekregen om hier te kunnen staan. Had ik daar 2 dagen per week van gemaakt, dan zou ik er financieel op achteruitgaan. Politiek bedrijven als dure privéhobby kan ik thuis niet goed uitleggen.

Fractie de Jong stelt voor de Drentse leden van het IPO namens Drenthe tijdens de volgende Algemene vergadering van het IPO in te laten stemmen met de aanbevelingen 1 tot en met 6 uit het onderzoek van SGBO.

Het leggen van een relatie tussen de beloning en een vermindering van het aantal statenleden, is echter niet relevant. Het kan toch niet zo zijn dat de vergoeding afhankelijk is van het aantal statenleden, met andere woorden: hoe minder statenleden, hoe hoger het salaris? De staten kunnen dan twee vliegen in een klap slaan: steun - als je tenminste op een verkiesbare plek staat - elk voorstel voor vermindering van het aantal statenleden want dat is goed voor het inkomen. Dit lijkt mij de politieke wereld op zijn kop. Door het verhogen van de kiesdrempel worden de kleine fracties en daarmee hun achterban, toch ook inwoners van Drenthe, zo goed als buitenspel gezet. Of een volksvertegenwoordiger daarmee de algemene belangen van de kiezer behartigt, is zeer twijfelachtig. Is men misschien bang voor nieuwe kleine linkse splinterpartijen? Dat kan toch niet waar zijn!

Mijn fractie is het dus totaal oneens met het verminderen van het aantal statenleden. Dit punt is wel iets buiten de orde, maar...

De VOORZITTER: Ik wilde net opmerken, dat dit punt nu niet aan de orde is.

De heer C.D. DE JONG: Ik ben dat helemaal met de voorzitter eens, maar dat voorstel heeft toch wel enige relatie met deze discussie. Als het niet zo is, zal dat wel blijken.

Fractie de Jong is van mening dat het anders moet.

Om te voorkomen dat ik reprimandes van andere statenleden krijg, zal ik het hierbij laten.

De VOORZITTER: Ik heb de indruk dat de lijn die alle fracties onderschrijven, redelijk helder is en dat de vertegenwoordigers van Drenthe daarmee wel uit de voeten kunnen.

L. Sluiting

De VOORZITTER: Na deze discussie rest mij nog slechts deze vergadering te sluiten.

Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 14.43 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van Drenthe van 18 mei 2005

, voorzitter

, griffier

GB